PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA APIE PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2020 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO IR FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIUS, BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMĄ

2021 m. liepos 9 d. Nr. A– 6

Pasvalys

Su audito ataskaita galima susipažinti
Pasvalio rajono savivaldybės interneto puslapyje
adresu www.pasvalys.lt

Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba – biudžetinė įstaiga, prižiūrinti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Kontrolės ir audito tarnyba teikdama pastebėjimus ir rekomendacijas siekia didinti viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą rajono bendruomenei, skatinti atskaitingumą, į rezultatus ir žmonių poreikius orientuotą valdymą, Savivaldybės turto, finansų valymo ir kontrolės sistemų pažangą.

Auditą atliko: Ilma Paliukėnaitė (grupės vadovė), Rima Juodokienė

Audito ataskaita pateikta: Pasvalio rajono savivaldybės tarybai, Pasvalio rajono savivaldybės Merui, Pasvalio rajono savivaldybės administracijai

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI 4
SANTRAUKA 5
ĮŽANGA 8
AUDITO REZULTATAI 10
1. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS 10
1.1. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų netikslumų 10
1.2. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys reikšmingais atžvilgiais yra teisingas 20
2. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO IR KITŲ PINIGINIŲ IŠTEKLIŲ VERTINIMAS . 21
3. LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO BEI NAUDOJIMO TEISĖTUMO VERTINIMAS 25
3.1. Lėšų valdymo ir naudojimo trūkumai 25
3.2. Turto valdymo ir naudojimo trūkumai 28
4. KITI PASTEBĖJIMAI 31
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS 34
PRIEDAI 36
1 priedas. Audito apimtys ir metodai 36
2 priedas. Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos raštai įstaigoms dėl audito rezultatų 43
3 priedas. Pasvalio kultūros centro finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitų ir apskaitos registrų neatitikimai 45
4 priedas. Saločių Antano Poškos pagrindinės mokyklos finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitų ir apskaitos registrų neatitikimai 47
5 priedas. VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centro finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitų ir apskaitos registrų neatitikimai 49
6 priedas. Pasvalio rajono savivaldybės 2020 m. biudžeto išlaidos pagal ekonominę klasifikaciją 50
7 priedas. Mokėtinų sumų pokytis per 2020 metus pagal asignavimų valdytojus 51
8 priedas. Pasvalio rajono savivaldybės biudžetinėse įstaigose neužimti etatai 2020-12-31 52

PAGRINDINIAI FAKTAI

93,3 mln. Eur

- tiek yra Savivaldybės turto

3,2 mln. Eur

- tiek yra Savivaldybės įsiskolinimų

37,0 mln. Eur

- tiek yra Savivaldybės biudžeto įplaukų

36,4 mln. Eur

- tiek yra Savivaldybės biudžeto išlaidų

11 metus reikšiame sąlyginę nuomonę dėl finansinių ataskaitų duomenų

6 metus reikšiame besąlyginę nuomonę dėl biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vykdydami Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą[1], Biudžeto sandaros įstatymą[2] ir Vietos savivaldos įstatymo[3] reikalavimą prižiūrėti, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai bei teikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo, atlikome Savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, biudžeto vykdymo, lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimo auditą.
Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus[4] ir Tarptautinius audito standartus[5]. Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausomos nuomonės dėl Savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo pareiškiamos audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“ (36 psl.).

Pagrindiniai audito rezultatai

Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio vertinimas

1. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų netikslumų

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys dar neparodo teisingos Savivaldybei priklausančio turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų vertės, nes tikrąja verte neįvertintos kultūros vertybės Bibliotekoje; įstaigos neinventorizavo ar inventorizavo tik dalį turto ir įsipareigojimų, o inventorizuoti turto likučiai nesutapo su apskaitos duomenimis, neteisingai apskaitė turtą, neteisingai ir (ar) nelaiku skaičiavo nusidėvėjimą, neteisingai skaičiavo nepanaudotas atostogų dienas, jų neinventorizavo, netinkamai grupavo pajamas ir sąnaudas, neregistravo atidėjinių, finansinių ataskaitų rinkinį sudarė ne pagal apskaitos registrų duomenis, neištaisė dalies ankstesnių auditų metu nustatytų iškraipymų (1.1 poskyris, 10 psl.).

2. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys reikšmingais atžvilgiais yra teisingas

2020 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka duomenis, iš kurių jis sudarytas (1.2 poskyris, 20 psl.).

Savivaldybės biudžeto vykdymo ir kitų piniginių išteklių vertinimas

Savivaldybės 2020 metų biudžeto pajamų planas įvykdytas 99 proc. – surinkta 37,0 mln. Eur pajamų. Didžiausią pajamų dalį sudarė dotacijos (49 proc.) ir mokesčiai (40 proc.). Išlaidų planas įvykdytas 97,5 proc., padaryta 36,4 mln. Eur išlaidų, iš kurių darbo užmokestis ir valstybinio socialinio draudimo įmokos sudarė 51,9 proc. Turtui ir investicijoms išleista 7,0 mln. Eur ir tai sudaro 19,4 proc. biudžeto išlaidų (2 skyrius, 21 psl.).

---

[1] Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 30 str. 1 d.;
[2] Biudžeto sandaros įstatymas, 2000-07-11 Nr. VIII-1821, 37 str. 3 d.;
[3] Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 straipsnio 1 dalis ir 9 dalies 10 punktas;
[4] Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (2012-06-28 įsakymo Nr. V-171 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
[5] Tarptautinės buhalterių federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, http://www.lar.lt/new/page.php?514);

Lėšų ir turto valdymo ir naudojimo teisėtumo vertinimas

3. Lėšų valdymo ir naudojimo trūkumai

Neužimtų etatų skaičius Įstaigose nemažėja. Įstaigų pareigybių skaičius nepagrįstas realiu (faktiniu) poreikio skaičiavimu, nėra kriterijų, pagal kuriuos jis nustatytas, todėl kai kuriose įstaigose yra nuolat laisvų - neužimtų pareigybių.

Dvejose rajono mokyklose neteisėtai įsteigti ir apmokami Savivaldybės biudžeto lėšomis etatai maitinimo paslaugoms teikti, nes šią paslaugą mokyklos yra įsigijusios iš privataus paslaugos teikėjo.

Savivaldybėje nenustatyta vykdant ES projektus atsirandančių papildomų išlaidų (netinkamos finansuoti išlaidos; išlaidos, viršijančios projekto biudžetą ir pan.) finansavimo ir informacijos apie šias išlaidas valdymo ir atskleidimo tvarka.

Savivaldybės tarybos patvirtintuose Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuostatuose nenustatytas delspinigių dydis, jų apskaičiavimo, mokėjimo tvarka, atleidimo nuo delspinigių atvejai.

Turto valdytojai nekontroliuoja panaudos sutarčių vykdymo, nes ne visos panaudos sutartys užregistruotos Nekilnojamojo turto registre, tik nedidelė dalis kaimo bendruomenių sumoka komunalinius ir kitus mokesčius už naudojamą nekilnojamąjį turtą, didžiąją kaimo bendruomenių naudojamų patalpų išlaidų dalį sumoka turto valdytojai – seniūnijos Savivaldybės biudžeto lėšomis.

Nustatėme atvejį, kai iš kitų biudžetinių įstaigų už suteiktas paslaugas gautas pajamas įstaiga kaupia, o ne naudoja įstaigos reikmėms.

Krinčino A. Vienažindžio pagrindinėje mokykloje nustatėme reikšmingų trūkumų valdant lėšas, abejonių kelia įsakymų, įrašų darbo sutartyse teisėtumas (3.1. poskyris, 25 psl.).

4. Turto valdymo ir naudojimo trūkumai

Mokyklos išnuomodamos mokinių maitinimo paslaugų teikimui patalpas, netaiko Savivaldybės tarybos sprendime nustatyto nuomos būdo, nes jis nelogiškas. Mokyklos neužtikrina sutartinių įsipareigojimų, nustatytų patalpų nuomos sutartyse, vykdymo: ne laiku išrašomos sąskaitos, už laiku nesumokėtą nuomos mokestį neskaičiuojami delspinigiai, nustatytais atvejais neperskaičiuojamas nuomos mokesčio dydis ir t.t.

Atliktas UAB „Pasvalio vandenys“ veiklos auditas parodė, Bendrovės valdysenos trūkumus: Bendrovės strateginio planavimo dokumentai neatitinka teisės aktų reikalavimų; direktoriaus darbo užmokestis neskatina siekti geresnių veiklos rezultatų; Savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo strategija neįgyvendinta; Bendrovei neperduoti visi su vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo funkcija susiję objektai, nuosavybės teise priklausantys Savivaldybei ar kitiems fiziniams bei juridiniams asmenims, dėl to neužtikrinama geriamojo vandens kokybė, neišnaudojamas Bendrovės, kaip specializuotos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonės, potencialas.

Savivaldybės tarybos patvirtinto vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašo ir apskaitos duomenys nesutampa. Ne visada apskaitomos liekamosios medžiagos išardžius nebenaudojamą turtą, laiku nenurašomos sunaudotos atsargos (3.2. poskyris, 28 psl.).

5. Kiti pastebėjimai

Neoptimizuota Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos struktūra neleidžia efektyviausiu būdu įgyvendinti Įstaigai keliamų tikslų ir uždavinių ir racionaliai panaudoti turimus išteklius.

Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinės tarnybos ir viešosios įstaigos Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centro patvirtintos darbo apmokėjimo sistemos neatitinka teisės aktų reikalavimų (4 skyrius, 31 psl.)

Rekomendacijos

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (34 psl.)

1. Nustatyti vidaus kontrolės priemones, kurios užtikrintų, kad subjektų apskaitoje finansinės ataskaitose būtų atskleisti duomenys apie atidėjinius (1-asis pagrindinis audito rezultatas).
2. Spręsti klausimą dėl Savivaldybės biudžeto lėšomis apmokamų etatų, susijusių su vaikų maitinimo paslaugos teikimu Pumpėnų ir Vaškų gimnazijose (4-asis pagrindinis audito rezultatas).
3. Patikslinti Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuostatus, nustatant delspinigių dydį, jų apskaičiavimo, mokėjimo tvarką, atleidimo nuo delspinigių atvejus (4-asis pagrindinis audito rezultatas).
4. Patikslinti Savivaldybės tarybos sprendimą dėl bendrojo lavinimo mokyklų negyvenamųjų patalpų nuomos mokinių maitinimui organizuoti (5-asis pagrindinis audito rezultatas).
5. Patikslinti Savivaldybės tarybos patvirtinto vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašo ir/arba apskaitos duomenis, kad jie sutaptų (5-asis pagrindinis audito rezultatas).

Santraukoje pateiktos tik sisteminių sprendimų ar tobulintino reglamentavimo reikalaujančios rekomendacijos. Šio audito metu subjektams raštuose (2 priedas) teikėme pastebėjimus apie nustatytas klaidas ir veikos trūkumus, rekomendavome juos taisyti. Subjektai ėmėsi veiksmų, taisė apskaitos ir kitas klaidas.

Siekiant kad teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai būtų valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai, svarbu įgyvendinti ankstesnių auditų metu teiktas rekomendacijas:

1. Siekiant mažinti įstaigų valdymo išlaidas, patvirtinti pareigybių skaičiaus nustatymo kriterijus ir periodiškai atlikti pareigybių skaičiaus pagrįstumo vertinimą įstaigose (Audito ataskaita 2020-07-10 Nr. A-2).
2. Išanalizuoti, ar Savivaldybės tarybos patvirtintas didžiausias leistinas pareigybių skaičius Savivaldybės įstaigose yra optimalus, stiprinti žmogiškųjų išteklių valdymo sistemą aukščiausiu lygiu biudžetinėse įstaigose, nustatyti pareigybių skaičiaus kriterijus ir užtikrinti nuolatinę žmogiškųjų išteklių analizę įstaigose (Audito ataskaita 2019-07-15 Nr. A-2).
3. Spręsti klausimą dėl Pasvalio sporto mokyklos teikiamų paslaugų (maitinimo, transporto nuomos) nutraukimo, kurios nėra susijusios su tiesiogine įstaigos veikla ir nebūdingos viešajam sektoriui (Audito ataskaita 2019-07-15 Nr. A-2).
4. Nustatyti ir aprašyti konkrečias priemones, kurios užtikrintų, kad, įgyvendinant investicinius projektus nebūtų patiriamos netinkamos finansuoti iš ES struktūrinių fondų išlaidos (Audito ataskaita 2013-07-22 Nr. A-10).
5. Spręsti klausimą dėl seniūnijų neteisėtai apmokamų komunalinių ir kitų išlaidų už bendruomenėms ir kitiems subjektams panaudai perduotą nekilnojamąjį turtą (Veiklos audito ataskaita 2020-03-31 Nr. A-1).
6. Patikslinti ir/ ar parengti naujai Pasvalio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialųjį planą, užtikrinti nuolatinę jo stebėseną ir ataskaitų parengimą (Veiklos audito ataskaita 2020-10-30 Nr. A-3).
7. Siekiant, kad gyventojai būtų aprūpinami aukštos kokybės geriamuoju vandeniu, sparčiau spręsti bešeimininkio ir kitų subjektų valdomų vandentiekos objektų perdavimo UAB „Pasvalio vandenys“ klausimą (Veiklos audito ataskaita 2020-10-30 Nr. A-3).
8. Išsiaiškinti turto, perduoto Bendrovei pagal panaudos sutartis (Nakiškių, Kraštų, Valakėlių kaimuose), ir Administracijos direktoriaus įsakymais (be sutarčių) perduoto laikinai eksploatuoti turto nuosavybės priklausomybę ir spręsti šio turto apskaitos klausimą (Veiklos audito ataskaita 2020-10-30 Nr. A-3).
9. Perduoti UAB „Pasvalio vandenys“ eksploatuoti geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui reikalingus objektus, esančius Savivaldybės apskaitoje (Veiklos audito ataskaita 2020-10-30 Nr. A-3).

ĮŽANGA

Vadovaudamiesi teisės aktais atlikome 2020 metų Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, biudžeto vykdymo, lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimo auditą.

Savivaldybės tarybos kompetencija

Savivaldybės taryba tvirtina, o esant reikalui tikslina, Savivaldybės biudžetą, tvirtina Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinius, priima sprendimus dėl disponavimo Savivaldybei nuosavybės teise priklausančiu ir valstybės perduotu turtu, nustato šio Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką[6].

Savivaldybės administracijos kompetencija

Savivaldybės administracija, remdamasi įstatymais, Seimo patvirtintais savivaldybių biudžetų finansiniais rodikliais, Vyriausybės patvirtintomis biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis, valstybinės statistikos duomenimis, patvirtintais Savivaldybės strateginio planavimo dokumentais, taip pat Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų programomis ir jų sąmatų projektais, parengia Savivaldybės biudžeto projektą ir teikia Savivaldybės tarybai tvirtinti[7]; organizuoja Savivaldybės biudžeto kasos operacijų vykdymą[8]; įstatymų nustatyta tvarka organizuoja Savivaldybės biudžeto pajamų, išlaidų ir kitų piniginių išteklių buhalterinės apskaitos tvarkymą, organizuoja ir kontroliuoja Savivaldybės turto valdymą ir naudojimą[9]; rengia Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį ir ne vėliau kaip iki kitų metų gegužės 31 dienos Savivaldybės metinį konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį pateikia Kontrolės ir audito tarnybai[10]. Savivaldybės administracijos direktorius Savivaldybės tarybos nustatyta tvarka administruoja Savivaldybės biudžeto asignavimus ir kitus piniginius išteklius, organizuoja Savivaldybės biudžeto vykdymą ir atsako už Savivaldybės ūkinę ir finansinę veiklą, administruoja Savivaldybės turtą[11].

Konsoliduojami subjektai

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys (toliau – Savivaldybės KFAR) – Savivaldybės biudžetinių įstaigų, Savivaldybės viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų ir Savivaldybės iždo finansinių ataskaitų rinkiniai, sujungti viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų nustatyta tvarka ir teikiami kaip vienas viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys[12]. Visi viešojo sektoriaus subjektai buhalterinę apskaitą turi tvarkyti pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS). Jų finansinių ataskaitų rinkiniai rengiami viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau – VSAKIS).
II lygio Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas konsolidavus III lygio viešojo sektoriaus subjektų (toliau – VSS) finansines ataskaitas. Visi 2020 m. konsolidavimo procese dalyvaujantys VSS nurodyti finansų ministro įsakymu patvirtintoje konsolidavimo schemoje. Vadovaujantis ja, į 2020 metų Savivaldybės KFAR įtrauktos 30 Savivaldybės kontroliuojamų VSS finansinės ataskaitos, iš jų 27 biudžetinės įstaigos (2019 m. – 28), 2 viešosios sveikatos priežiūros įstaigos ir Savivaldybės iždas (1 pav.). Taip pat rinkinyje atvaizduotas finansinis turtas, kurį sudaro Savivaldybei priklausantis 8 bendrovių

[6] Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 16 str. 2 d. 15, 17, 26, 27 p.
[7] Biudžeto sandaros įstatymas, 2000-07-11 Nr. VIII-1821, 26 str. 1, 2 d., 35 str. 4 d.
[8] Biudžeto sandaros įstatymas, 2000-07-11 Nr. VIII-1821, 27 str. 4 d.
[9] Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 30 str. 2 d. 3 p.
[10] Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas,2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais),23 str. 5 d.,32 str.3 d.
[11] Vietos savivaldos įstatymas 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 29 str. 8 d. 5 p.
[12] Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 31 d.

kapitalas, iš jų: 4 kontroliuojamos uždarosios akcinės bendrovės, kurios nėra priskiriamos prie viešojo sektoriaus subjektų, 2 asocijuotieji subjektai ir 2 kiti subjektai.
Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį rengia Savivaldybės administracija, remdamasi Savivaldybės biudžeto apskaitos duomenimis – į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų ir Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų pateiktais biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniais[13]. 2020 m. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudarytas iš 38 asignavimų valdytojų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių (1 pav.).

1 pav. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkiniai

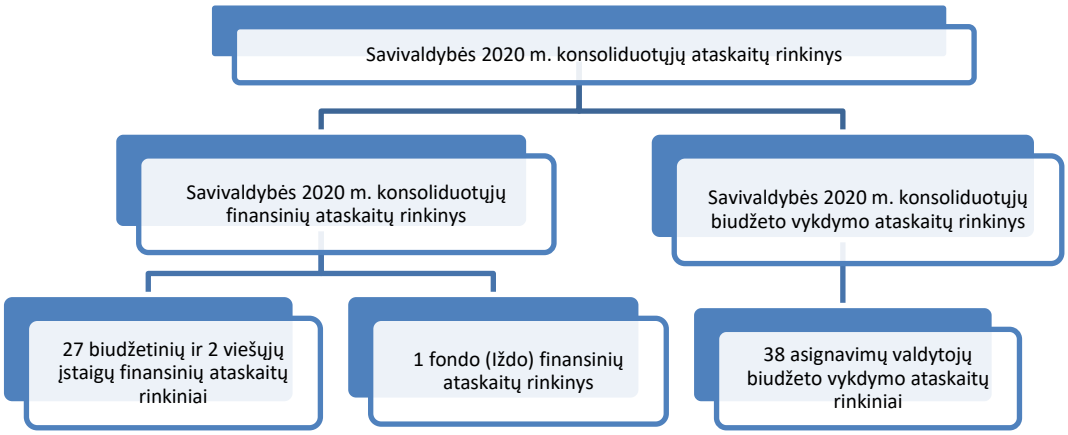

Šaltinis. Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba

Savivaldybės biudžeto paskirtis

Savivaldybės biudžetas – savarankiškas, Savivaldybės tarybos patvirtintas Savivaldybės biudžeto pajamų ir asignavimų planas biudžetiniams metams. Savivaldybių biudžetų lėšos gali būti naudojamos tik savivaldybių funkcijoms: savivaldybių tarybų ar jų vykdomųjų institucijų patvirtintiems savivaldybių planavimo dokumentams įgyvendinti, biudžetinėms įstaigoms išlaikyti ir viešųjų paslaugų teikimui organizuoti. Lėšos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skiriamos iš valstybės biudžeto arba valstybės piniginių fondų ir pervedamos savivaldybėms kaip specialioji tikslinė dotacija[14].
2020 m. metais Savivaldybės taryba patvirtino Savivaldybės biudžetą, kuriuo buvo patvirtintos 2020 metų Savivaldybės biudžeto pajamos ir asignavimai. Už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą atsako biudžeto asignavimų valdytojai[15].

[13] Biudžeto sandaros įstatymas, 2000-07-11 Nr. VIII-1821, 35 str. 4 d.
[14] Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 50 str. 3 ir 7 d.
[15] Biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 7 str.

AUDITO REZULTATAI

1. Įvykdžius viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės sistemos reformą ir buhalterinę apskaitą pradėjus tvarkyti vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir VSAFAS, nuo 2010 m. viešojo sektoriaus subjektai sudaro du ataskaitų rinkinius – finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo. Viešojo sektoriaus subjektų duomenų pagrindu taip pat sudaromi du savivaldybės ataskaitų rinkiniai: kaupimo principu KFAR ir pinigų principu BVAR.
2. Žemesnio lygio (IV lygio) metinių finansinių ataskaitų rinkinių rengimo procesas įprastai prasideda sausio ir baigiasi kovo mėnesį. 2020 m., šalyje paskelbus karantiną, šių procesų eiga kito. Finansų ministerija leido VSS tarpusavio operacijų derinimo, eliminavimo informacijos pateikimo terminą ir patvirtinimo darbus VSAKIS atlikti vėlesniais nei konsolidavimo kalendoriuje patvirtintais terminais (kovo 19 d. ir kovo 23 d.).
3. Kasmet viešojo sektoriaus subjektų finansinėse ataskaitose nustatome duomenų reikšmingų iškraipymų, todėl visais atvejais 10 metus dėl KFAR (pirmasis 2010 m.KFAR parengtas 2011 m.) teikiame sąlygines audito nuomones. Ir 2020 m. finansinėse ataskaitose nustatėme reikšmingų duomenų iškraipymų. Apie visus audito metu nustatytus dalykus subjektai buvo informuoti, pasiūlyta taisyti apskaitos klaidas, stiprinti vidaus kontrolės procesus, teiktos rekomendacijos dėl veiklos tobulinimo. Audito metu nustatytas 2020 m. apskaitos klaidas daugeliu atveju subjektai taisė tvarkydami 2021 m. apskaitą. 2020 m. nustatytos ir neištaisytos klaidos ir sumos, kurių teisingumo negalime patvirtinti, kartu turėjo įtakos audito išvadoje pareikštai nuomonei. Audito metu audituotiems subjektams pateikėme 53 raštus (2 priedas) su pastebėjimais, kurie turėjo įtakos 2020 m. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumui.
4. 2020 m. KFAR rinkinį sudarė 30-ies viešojo sektoriaus subjektų duomenys (27 biudžetinių įstaigų, 2 viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų ir Savivaldybės iždo). Į ataskaitų rinkinį įtrauktas 4 uždarųjų akcinių bendrovių, kuriose Savivaldybei priklauso 100 proc. akcijų, dviejų asocijuotųjų subjektų ir dviejų kitų subjektų finansinis turtas. 2020 metais buvo reorganizuotos dvi Savivaldybės biudžetinės įstaigos: Daujėnų pagrindinė mokykla su Kriklinių pradinio ugdymo skyriumi, skaidymo būdu išdalinant jos teises ir pareigas Pasvalio Lėvens pagrindinei mokyklai ir Pumpėnų gimnazijai; ir Narteikių mokykla- darželis „Linelis“ su Joniškėlio ikimokyklinio ugdymo skyriumi prijungiant prie Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės -Bitės gimnazijos, kuriai pereina visos Narteikių mokyklos-darželio „Linelis“ teisės ir pareigos.

1. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

1.1. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų netikslumų

5. 2020 m. KFAR nustatytų iškraipymų (1 lentelė), kuriuos galėjome patikimai įvertinti (žinoma klaida), sumos yra nereikšmingos, tačiau išlieka reikšmingų sumų, kurių teisingumo dėl įvairių priežasčių negalima buvo patvirtinti.
6. Vertindami viešojo sektoriaus subjektų finansinius duomenis, didesnių ar mažesnių klaidų, ar apskaitos tvarkymo trūkumų nustatėme įvairiose srityse. 2020 m. audituoti subjektai, nesivadovaudami VSAFAS tvarkė turto, gautinų ir mokėtinų sumų, įsipareigojimų, finansavimo pajamų, finansavimo sumų, darbo užmokesčio, pajamų ir sąnaudų apskaitą, neteisingai atskleidė informaciją finansinėse ataskaitose ir aiškinamajame rašte.

1 lentelė. Audito metu nustatytų duomenų iškraipymų įtaka KFAR

Straipsniai	KFAR straipsnio vertė, tūkst. Eur	Iškraipymų suma, tūkst. Eur	
		vertė padidinta (+) / vertė sumažinta (-)	suma, kurios teisingumo negalime patvirtinti
FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA			
A. Ilgalaikis turtas	71 874,59		7 955,9
B. Biologinis turtas	15 608,24		
C. Trumpalaikis turtas	5 855,35	-197,0	170,5
D. Finansavimo sumos	62 646,90		7 991,7
E. Įsipareigojimai	6 820,57	-170,6	111,1
F. Grynasis turtas	560,17	- 26,4	23,6
VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITA			
A. Pagrindinės veiklos pajamos	49 535,94	-93,8	304,4
B. Pagrindinės veiklos sąnaudos	48 91,96	- 84,2	323,7
C. Pagrindinės veiklos perviršis ar deficitas	1043,99		
D. Kitos veiklos rezultatas		-9,6	
E. Finansinės investicinės veiklos rezultatas	-60,62		
F. Apskaitos politikos keitimo ir esminių klaidų taisymo įtaka	-201,73	26,4	
G. Grynasis perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką	773,73	-26,4	9,3
H. Nuosavybės metodo įtaka	54,43		
I. Grynasis perviršis ar deficitas	828,16	-26,4	9,3
GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA			
Tikrosios vertės rezervo likutis 2020-12-31	560,17		0
Kiti rezervai	0		
Nuosavybės metodo įtaka	2 434,68		
Grynasis perviršis ar deficitas	20 875,86	-26,4	9,3
Mažumos dalis	0		

Neištaisyti ankstesnių auditų metu nustatyti iškraipymai

Savivaldybės KFAR, parengtas pagal galiojančius teisės aktus, dar neparodo teisingos Savivaldybei priklausančio turto vertės, nes subjektų apskaitoje ne visi ankstesnių auditų metu nustatyti iškraipymai buvo ištaisyti.

7. Pasvalio sporto mokykla, nesivadovaudama 3-iojo ir 11-ojo VSAFAS nuostatomis, neteisingai grupavo ir apskaitė pajamas ir su jų uždirbimu susijusias sąnaudas, todėl duomenys apie jas neteisingai pateikti finansinėse ataskaitose.

Pajamų ir sąnaudų pripažinimo ir grupavimo trūkumai

Pasvalio sporto mokykla sąnaudas, susijusias su kitos veiklos pajamų uždirbimu, neteisingai priskyrė pagrindinės veiklos sąnaudoms ir pajamas už suteiktas paslaugas (t. y. maitinimo, transporto nuomos), kurios turi būti priskiriamos prie kitos veiklos pajamų ir sąnaudų. Nesivadovauta 11-ojo VSAFAS „Sąnaudos“ 14 p., 3-ojo VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“ 14 p., 15 p., 10-ojo VSAFAS „Kitos pajamos“ 3.2 p. Dėl šių priežasčių yra netikslūs Pasvalio sporto mokyklos finansinių ataskaitų 2020-12-31 duomenys.

Pasvalio sporto mokykla atlieka su tiesiogine veikla nesuderintą, viešajam sektoriui nebūdingas maitinimo paslaugų, transporto nuomos funkcijas. Už maitinimo paslaugas gautas pajamas pripažino pagrindinės veiklos kitomis pajamomis ir sąnaudomis o ne kitos veiklos pajamomis (103,2 tūkst.Eur) ir sąnaudomis (112,8 tūkst. Eur), Norime pastebėti, kad įstaiga vykdydama viešajam sektoriui nebūdingą veiklą 2020 metais patyrė 9,6 tūkst. Eur nuostolį:

- ✓ Maitinimo paslaugų pajamos –101,4 tūkst. Eur, sąnaudos – 109,4 tūkst. Eur, nuostolis – 8,0 tūkst. Eur;
- ✓ Transporto paslaugų pajamos –1,8 tūkst. Eur, sąnaudos – 3,4 tūkst. Eur, nuostolis 1,6 tūkst. Eur

8. Atlikę auditą atsisakėme pareikšti nuomones dėl Pasvalio kultūros centro 2016 metų ir Saločių Antano Poškos pagrindinės mokyklos 2017 metų finansinių ataskaitų rinkinių. 2020 metais Pasvalio kultūros centre ir Saločių Antano Poškos pagrindinėje mokykloje atlikę audito procedūras reikšmingose srityse bei metinių finansinių ataskaitų vertinimą, nustatėme, kad įstaigose ankstesniais metais nustatyti pažeidimai ir neatitikimai dalinai buvo ištaisyti, nors kai kurie pažeidimai kartojasi: finansinių ataskaitų rinkinys parengtas ne pagal apskaitos registro Didžioji knyga (toliau – DK) duomenis; apskaitos registruose apskaitytos sąnaudos nenurodytos veiklos rezultatų ataskaitoje; veiklos rezultatų ataskaitoje ir finansinės būklės ataskaitoje nurodytas einamųjų metų perviršis ar deficitas neatitinka apskaitos registro sąskaitos duomenų; apskaitos registre neregistruotas nematerialusis turtas; nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti ankščiau nei turtas pradedamas eksploatuoti; suvestinių ir analitinių apskaitos registrų duomenys neatitinka tarpusavyje; neteisingai apskaičiuotos nepanaudotų atostogų dienos, atitinkamai neteisingai apskaitytos sukauptos mokėtinos atostoginių sąnaudos; netinkamai atliekama inventorizacija, nes inventorizuotas ne visas įstaigų turtas ir įsipareigijimai.

Nustatyti pažeidimai 2020 metais

- Pasvalio kultūros centras vykdo projektą Pasvalio kultūros centro infrastruktūros modernizavimas, kurio metu Pasvalio kultūros centro didžiojoje salėje bus atlikti apdailos darbai, atnaujintos salės kėdės (dalis iš jų bus pritaikytos neįgaliesiems), įsigyta scenos apšvietimo valdymo įranga, pagerinta salės akustika, pakeistas scenos užuolaidų ir jų pakabinimo mechanizmas ir kt. Planuojama projekto pabaiga 2021-08-28. 2020 metais įstaiga įsigijo įvairios įrangos už 83,3 tūkst. Eur. Nesivadovaudama 12-ojo VSAFAS 45 p. nuostatomis[16], įstaiga pradėjo skaičiuoti nusidėvėjimą turtui, kuris nepradėtas naudoti.
- Pasvalio kultūros centro 2020 m. finansinių ataskaitų rinkinio veiklos rezultatų ataskaita parengta ne pagal apskaitos registro Didžioji knyga (toliau – DK) duomenis: Veiklos rezultatų ataskaitos eil. B.VIII. Nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudos suma nenurodyta, nors apskaitos registre DK 8709 sąskaitoje Nuvertėjimas ir nurašytos sumos apskaityta 19,3 tūkst. Eur; Veiklos rezultatų ataskaitos eil. D. I., II., III nurodytos sumos 5,1 tūkst. Eur, 0,33 tūkst. Eur, 4,8 tūkst. Eur, tačiau apskatos registro DK sąskaitose šios sumos neapskaitytos; Veiklos rezultatų ataskaitos eil. A.III.2. Pervestinų pagrindinės veiklos kitų pajamų suma nenurodyta, tačiau apskaitos registre DK sąskaitoje 742 apskaityta 2,0 tūkst. Eur; Veiklos rezultatų ataskaitos eil. J. Grynasis perviršis ar deficitas ir Finansinės būklės ataskaitos eil. F.IV.1. Einamųjų metų perviršis ar deficitas nurodyta 9,3 tūkst. Eur (perviršis) , tačiau apskaitos registre DK 31 sąskaitoje apskaitytas einamųjų metų deficitas 7,6 tūkst. Eur, duomenų neatitikimas 16,9 tūkst. Eur.

[16] 45 punktas. Ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė turi būti nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką. Konkretaus ilgalaikio materialiojo turto vieneto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio 1 dienos, kai turtas pradedamas naudoti.

- Saločių A. Poškos pagrindinės mokyklos 2020 m. finansinių ataskaitų rinkinys parengtas ne pagal apskaitos registro DK duomenis: aiškinamojo rašto 8-ojo VSAFAS, 12-ojo VSAFAS, 13-ojo VSAFAS priedų duomenys neatitinka apskaitos registro DK bei apyvartos žiniaraščių duomenų. Finansinės būklės ataskaitos eilutėje II.11. Sukauptos mokėtinos sumos, aiškinamojo rašto priedo „Informacija apie kai kurias mokėtinas sumas“ ir apskaitos registro DK (695 sąskaita) duomenimis, Įstaigos sukauptos atostoginių sąnaudos sudaro 33,2 tūkst. Eur, tačiau pateikto analitinio apskaitos registro „Nepanaudotų atostogų žiniaraštis“ duomenimis sukaupta atostoginių sąnaudų už 41,1 tūkst. Eur, nustatytas neatitikimas – 7,9 tūkst. Eur. Patikrinus sukauptų atostoginių nepanaudotų atostogų dienų apskaičiavimo teisingumą nustatyta, kad kai kuriems darbuotojams nepanaudotos atostogų dienos sukauptos iki 2020-12-31, apskaičiuotos neteisingai.

Priešgairinės tarnybos ataskaitų rinkinių nevertinome dėl netinkamai tvarkomos apskaitos

9. Pasvalio rajono savivaldybės Priešgaisrinėje tarnyboje atsisakėme pareikšti nuomones dėl ataskaitų todėl, kad negalėjome surinkti pakankamų ir tinkamų audito įrodymų, nes Įstaigoje netinkamai tvarkoma apskaita.

Netinkama apskaita

Apskaitos registrai informacinės sistemos modulyje sudaryti nesivadovaujant standartinės apskaitos duomenų rinkmenos technine specifikacija ir techniniais reikalavimais; neišnaudotos informacinės sistemos funkcinės galimybės atlikus ūkinę operaciją (pervedus pinigus) automatiniu būdu perkelti duomenis ir suformuoti apskaitos registrus. Ūkinių operacijų duomenys buvo rankiniu būdu perkeliami į apskaitos registrus. Įstaigos auditui pateiktuose buhalterinių sąskaitų apyvartos žiniaraščiuose nurodyti sąskaitų numeriai neatitinka saskaitų plane ir apskaitos registre Didžioji knyga nurodytiems sąskaitų numeriams, todėl ne visada yra aišku, kokios ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai juose apskaitomi. Kasinių išlaidų apskaitos registrai 2020 metais buvo sudaromi netinkamai: ūkinės operacijos (pinigų pervedimai) užregistruojamos ne jų atlikimo dieną, bet paskutinę kiekvieno mėnesio dieną; sudarytuose apskaitos registruose – bankinių operacijų žurnaluose įregistruotos ne visos bankinės operacijos, jos įregistruotos ne įvykimo momentu, bet kiekvieno mėnesio pirmos dienos datai (bankiniai mokėjimai) ir kiekvieno mėnesio paskutinės dienos datai (į banką per mėnesį įplaukę pinigai). Dėl netinkamai vedamos pinigų ir kasinių išlaidų apskaitos, nėra galimybės patikrinti ūkinių operacijų priskyrimo ekonominės klasifikacijos straipsniui teisingumo ir patvirtinti pagrįstumo. Atlikę atsargų sąskaitų (balansinių ir nebalansinių) likučių bei apyvartų apskaitos registre Didžioji knyga palyginimą su tų sąskaitų apyvartos žiniaraščiais, nustatėme, kad Didžiosios knygos likučiai bei apyvartos skiriasi nuo sąskaitų žiniaraščių apyvartų ir likučių.

Ne visos kilnojamosios kultūros vertybės įvertintos tikrąja verte

10. Pasvalio krašto muziejus penkerius metus tikrąją verte vertino kilnojamąsias kultūros vertybes (įvertinta 49,8 tūkst. vnt.) ir 2020 m. šį procesą pabaigė, tačiau Pasvalio M. Katiliškio viešoji biblioteka šį procesą tik pradės.

Tikrąja verte neįvertintas rankraštynas

Pasvalio M. Katiliškio viešoji bibliotekoje 13,1 tūkst. vnt. rankraštynas buvo apskaitomas 12094 sąskaitoje „Bibliotekos fondas“ nuline verte. Įstaiga 2020 m. pabaigai rankraštinius dokumentus apskaitė sąskaitoje 1207 „Kilnojamosios kultūros vertybės“ simboline 1 Eur verte (13,1 tūkst. Eur). Finansinės būklės ataskaitoje kilnojamųjų kultūros vertybių likutis neparodo tikrosios šio turto vertės, nes apskaitoje 13 119 vnt. vertybių užregistruota ne tikrąja, o simboline vieno euro verte, nesivadovauta 12-ojo VSAFAS 42 punkto nuostatomis[17].

Nustatyta klaidų apskaitant turtą

11. Savivaldybės biudžetinės įstaigos neteisingai apskaitė nebaigtą statybą, neteisingai nustatė bei skaičiavo nusidėvėjimą, klaidingai nematerialiajame turte apskaitė turtą, kuris turėjo būti apskaitytas nebaigtos statybos sąskaitoje, o pabaigus objektą – perkeltas į ilgalaikio turto sąskaitas, nusidėvėjimą pradėjo skaičiuoti ankščiau nei turtas pradėtas naudoti veikloje.

Klaidinga ilgalaikio turto apskaita ir neteisingai skaičiuojamos nusidėvėjimo sąnaudos

[17] „42. Žemė, kilnojamosios, nekilnojamosios kultūros vertybės ir kitos vertybės po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose yra rodomos tikrąja verte (tikrosios vertės metodas).“

- Pasvalio socialinių paslaugų centras pastatų turto grupėje registravo ilgalaikio turto vienetą – garažą su kiemo statiniais, tačiau pagal 12-ojo standarto reikalavimus[18] neišskyrė į kelis turto vienetus. Todėl 2020 metais Įstaigoje atlikus asfalto dangos atnaujinimo darbus už 106,4 tūkst. Eur, apskaitoje buvo registruotas garažo su kiemo statiniais vertės padidinimas, kuriam nustatytas 63 metų nusidėvėjimas. Asfalto dangos įrengimo darbai turėtų būti registruojami infrastruktūros statinių turto grupėje ir nustatytas 23 m. nusidėvėjimo normatyvas.
- Pasvalio socialinių paslaugų centro nematerialiojo turto sąskaitoje (115 sąskaita) apskaitytas ūkinio pastato rekonstrukcijos projektas, įsigijimo vertė 16,9 tūkst. Eur, kuriam nuo 2017-09-04 taikoma 4 m. nusidėvėjimo normatyvas ir skaičiuojamas nusidėvėjimas. Įstaiga, nesivadovaudama 12-ojo VSAFAS 73.10 punkto nuostatomis[19], rekonstrukcijos projektą registravo nematerialiojo turto sąskaitoje.
- Pasvalio socialinių paslaugų centro 12054 sąskaitoje Kitos mašinos ir įrenginiai apskaitytam ilgalaikiam turtui nustatė neteisingą nusidėvėjimo normatyvą. Šioje turto grupėje apskaitytam turtui turėjo būti nustatytas 15 metų (iki 2019-08-12 įsigytam turtui) ir 10 metų (vėliau nei 2019-08-12 įsigytam turtui), tačiau nustatyta 10 metų - džiovinimo būgnas; lyginimo sistema; 6 metai - krūmapjovė, mobili hidraulinė vonia; 6 metai - rotacinė pragarinimo spinta, horizontalus dviratis treniruoklis – įsigyta 2019-12-01; 6 metai – daržovių pjaustyklė – įsigyta 2020 metais.
- Krinčino A. Vienažindžio pagrindinė mokykla panašaus pobūdžio ilgalaikį turtą priskyrė skirtingoms turto grupėms ir (arba) nustatė skirtingus nusidėvėjimo normatyvus, neteisingai nustatoma galutinė nusidėvėjimo data, neteisingai apskaičiuota nusidėvėjimo suma, todėl turtas nusidėvi ankščiau, arba vėliau nei galutinė nusidėvėjimo data, ilgalaikiam turtui nusidėvėjimas pradėtas skaičiuoti tą patį mėnesį, kai turtas įsigytas, nesivadovauta 12-ojo VSAFAS 45 punkto nuostatomis, kad konkretaus ilgalaikio materialiojo turto vieneto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio 1 dienos, kai turtas pradedamas naudoti.

12. Įstaigos neteisingai apskaitė atsargas, t.y. balansinėse medžiagų ir žaliavų bei ūkinio inventoriaus sąskaitose (201-202 sąskaitos) apskaitė veikloje naudojamą ūkinį inventorių. Analitinių apskaitos registrų duomenys neatitinka suvestinių apskaitos registrų duomenų.

Atsargų netinkama apskaita ir apskaitos registro tarpusavio neatitikimai

- Pasvalio socialinių paslaugų centre sąskaitoje 201 „Medžiagos ir žaliavos“ apskaito įsigytą ir (ar) naudojamą veikloje ūkinį inventorių (sąskaitų 20100012, 20100013, 20100014 apyvartos žiniaraščiai), nesivadovauta 8-ojo VSAFAS 5 p. nuostatomis[20].
  - ✓ 20100012 sąskaitos „Ūkinių ir raštinės prekių įsigijimo savikaina“ apyvartos žiniaraštyje apskaityta indų džiovykla, peilis, termosai, puodai, termometrai, žirklės paukštienai, arbatinukai, masažo stalas, masažo pagalvėlė, šviestuvai, nešiojamas kompiuteris, įvairūs biuro reikmenys ir kt.
  - ✓ 20100013 sąskaitos „Medikamentų įsigijimo savikaina“ apyvartos žiniaraštyje apskaityta įvairus medicininės paskirties ūkinis inventorius: apžiūros lempa, stetofonendoskopas, neurologinis plaktukas, ūgio matuoklė, padėklai, liemenė su dubens diržu, juosmens tvirtinimo diržas už 2,1 tūkst. Eur.
  - ✓ 20100014 sąskaitos „Atsarginių dalių įsigijimo savikaina“ apyvartos žiniaraščio likutis metų pradžiai 3,2 tūkst. Eur, metų pabaigai 4,3 tūkst. Eur. Šioje sąskaitoje apskaitomos padangos, akumuliatoriai, ratlankiai, gesintuvai, elektrinė pompa, užvedimo laidai, kurie naudojami veikloje.

[18] „12.3. Viešojo sektoriaus subjektas tvarkydamas buhalterinę apskaitą gali ilgalaikio materialiojo turto vienetą suskirstyti į kelis atskirus turto vienetus pagal savo poreikį, jei toks suskirstymas leis užtikrinti informacijos apie tokį turtą susiejimą su valstybės turto registruose esančia informacija. Susiejimas gali būti tiesioginis, kai turto vienetas apskaitoje sutampa su turto vienetu valstybės turto registre (kadastre, sąraše, sąvade), ir netiesioginis, kai viešojo sektoriaus subjekto apskaitoje yra užregistruoti keli ilgalaikio materialiojo turto vienetai, kurie valstybės turto registruose yra užregistruoti kaip vienas objektas, tačiau apskaitoje jiems priskiriamas požymis, nusakantis valstybės turto registro suteiktą numerį.“

[19] 73.10. nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai – visos projektavimo, statybos, konservavimo, montavimo ir kitos panašios išlaidos, padarytos, iki ilgalaikio materialiojo turto vienetas bus paruoštas naudoti, kaip yra numatęs viešojo sektoriaus subjektas, ir išankstiniai mokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą, kurio apskaitai taikomas šis standartas, iki šis turtas bus gautas ir paruoštas naudoti.

[18] „Viešojo sektoriaus subjekto atsargos (toliau – atsargos) – viešojo sektoriaus subjekto turtas, kurį viešojo sektoriaus subjektas per vienus metus sunaudoja pajamoms uždirbti ar viešosioms paslaugoms teikti arba kuris yra laikomas numatant jį parduoti ar paskirstyti vykdant įprastą veiklą, išskyrus ilgalaikį turtą, kurį numatoma per 12 mėnesių perduoti kitiems viešojo sektoriaus subjektams, taip pat viešojo sektoriaus subjekto ūkinis inventorius, nebaigta gaminti produkcija ir nebaigtos teikti paslaugos pagal trumpalaikes sutartis. Viešojo sektoriaus subjekto ūkinis inventorius (toliau – ūkinis inventorius) – materialusis turtas, kuris yra naudojamas daugiau nei vieną kartą ir kurio įsigijimo ar pasigaminimo savikaina mažesnė už Vyriausybės nustatytą minimalią viešojo sektoriaus subjekto ilgalaikio materialiojo turto vertę.“

- Krinčino A.Vienažindžio pagrindinės mokyklos atsargų (medžiagų ir žaliavų) ir ūkinio inventoriaus nurašymo aktai pildomai netinkamai, ne visais atvejais nurodomas nurašymo pagrindas, nepildomi ūkinio inventoriaus perdavimo naudoti veikloje aktai. Nustatyta atvejų, kai iš balansinės sąskaitos nurašytos sumos neatitinka nebalansinėje sąskaitoje užpajamuotų sumų, nesant klaidos taisymą pagrindžiančių buhalterinių pažymų. Audito metu Įstaiga taisė nustatytus neatitikimus, tačiau atlikus apyvartos žiniaraščių ir apskaitos registro Didžioji knyga analizę nustatyti neatitikimai.
- Saločių A.Poškos pagrindinės mokyklos, Pasvalio kultūros centro medžiagų ir žaliavų bei ūkinio inventoriaus (balansinės ir nebalansinės sąskaitos) apskaitos registro DK duomenys, analitinių apyvartos žiniraščių duomenys bei sandėlio likučių žurnalo duomenys neatitinka tarpusavyje.

Įstaigose nustatyti trūkumai atliekant inventorizaciją

13. Vadovaudamiesi teisės aktais, viešojo sektoriaus subjektai apskaitos duomenis turi pagrįsti turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis[21]. Inventorizacija turi būti atlikta laiku, išsaugoti inventorizavimo duomenys, apskaitoje užregistruoti teisingi jos rezultatai, turto perteklius ir neišieškoti trūkumai. Ne visi audituotų įstaigų apskaitos duomenys pagrįsti inventorizacijos duomenimis.

Pasvalio M. Katiliškio viešojoje bibliotekoje netinkamai inventorizuojamas bibliotekų fondas

Vadovaujantis Inventorizacijos taisyklių[22] 10.1. punkto nuostatomis, subjektai inventorizuoja turtą ir įsipareigojimus rečiau, nei nurodyta Taisyklių 7 ir 8 punktuose, kai taikomas kituose teisės aktuose nustatytas kitoks inventorizacijos atlikimo laikas ir (arba) periodiškumas. Bibliotekų fondo apsaugos nuostatų 29 p. nustatytas bibliotekų fondų patikrinimo atlikimo periodiškumas[23].

Analizuojant atliktus bibliotekos fondų patikrinimus, nustatyta, kad:

- ✓ patikrinimai neatlikti įstaigos skyriuose – Saugykloje, Jono Mikelinsko bibliotekos skyriuje, Rankraštyno fonde, Prancūzų asociacijos fonde;
- ✓ patikrinimai atliekamai nesilaikant nustatyto periodiškumo – bibliotekos fondo inventorizacija neatlikta 13 metų Joniškėlio m., 9 metai – Mikoliškio k., 16 metų – Bibliotekos Periodikos ir meno skaitykloje, 15 metų – Bibliotekos Metodikos fonde, 13 metų – Krašto kultūros fonde, 11 metų – Bibliotekos vaikų erdvė ir informacijos skaitykla ir t.t.
- ✓ patikrinimai padaliniuose atliekami maksimaliu leistinu periodiškumu, kas 7 metai (Nairių k., Jurgėnų k., Kraštų k., Meškalaukio k., Saločiai, Vaškai)
- ✓ ne visais atvejais suplanuoti bibliotekų fondo patikrinimai einamaisiais metais yra atliekami (planuoti bibliotekų fondo patikrinimai neatlikti 2017 m. - Vaškų k. 2018 m. - Kraštų k., Meškalaukio k., Valakėlių k.);
- ✓ suplanuoti patikrinimai neatliekami kelis metus iš eilės.

Kasmetinės inventorizacijos metu neatliktos turto inventorizacijos Diliauskų, Ustukių ir Valakėlių kaimo bibliotekose dėl darbuotojų ligos arba bibliotekoje nesant darbuotojo, dėl įstaigos patalpose atliekamo remonto: neinventorizuota nematerialiojo turto už 37,1 tūkst. Eur, ilgalaikio materialiojo turto už 2,4 tūkst. Eur, naudojamo ūkinio inventoriaus už 147,5 tūkst. Eur.

14. Nustatėme, kad įstaigos neinventorizavo ar inventorizavo tik dalį turto ir įsipareigojimų:

- Pasvalio socialinių paslaugų centre neinventorizuota arba inventorizuota dalinai nematerialusis turtas, mašinos ir įrenginiai, baldai ir biuro įranga, nebaigta statyba, išankstiniai apmokėjimai, gautinos sumos už suteiktas paslaugas; mokėtinos sumos darbuotojams, mokėtini veiklos mokesčiai; sukauptos atostoginių sąnaudos.
- Saločių A. Poškos pagrindinėje mokykloje neinventorizuota arba inventorizuota dalinai baldai ir biuro įranga, nematerialiojo turto inventorizuota daugiau nei apskaityta apskaitoje, įsipareigojimai darbuotojams, neteisinga suma inventorizuotos skolos tiekėjams; neinventorizuoti išankstiniai apmokėjimai.

---

[21] Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 19 str. 9 p.

[22] LRV nutarimas 1999-06-10 Nr. 719 (su vėlesniais pakeitimais)

[23] „29.1. viso fondo patikrinimas, kurio metu fonde saugomi dokumentai, apimant ir informaciją apie išduotų dokumentų fizinius vienetus, yra sutikrinami su inventoriaus knyga. Rekomenduojama viso fondo patikrinimą kas 5–7 metai atlikti bibliotekose, turinčiose iki 15 tūkstančių fizinių vienetų dokumentų fondus, turinčiose 15–50 tūkstančių fizinių vienetų fondus – kas 10–15 metų; turinčiose 50–100 tūkstančių – kas 15–20 metų;
29.2. dalies fondo patikrinimas, kurio metu padalinių fondas sutikrinamas su inventoriaus knyga, atliekamas tik bibliotekose, turinčiose daugiau kaip 100 tūkst. fizinių vienetų fondą, taip pat keičiantis bibliotekos materialiai atsakingiems asmenims bei esant ypatingoms aplinkybėms.“

- Krinčino A. Vienažindžio pagrindinėje mokykloje neinventorizuotas nematerialusis turtas, naudojamas ūkinis inventorius (apskaitomas nebalansinėje sąskaitoje), ne visos gautinos, mokėtinos sumos, pinigų banko sąskaitose inventorizacija atlikta tik tų banko sąskaitų, kuriose buvo lėšų.
- Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centras „Viltis“ inventorizavo ne visas gautinas mokėtinas sumas.
- Pasvalio kultūros centras inventorizavo ne visą nematerialųjį turtą, neinventorizuota mašinų ir įrenginių už 1,7 tūkst. Eur, baldų (0,1 tūkst. Eur)ir scenos meno priemonių (3,8 tūkst. Eur), naudojamo ūkinio inventoriaus (30,5 tūkst. Eur) inventorizuota daugiau nei apskaitos registre Didžioji knyga, neinventorizuota nebaigta statyba (324,3 tūkst. Eur), medžiagos (5,7 tūkst. Eur), ūkinis inventorius (13,7 tūkst.Eur).

15. Atliktos inventorizacijos duomenys neatitiko apskaitos registro Didžioji knyga duomenų inventorizacijos datai:

- Pasvalio socialinių paslaugų centre sukauptų atostoginių sąnaudų inventorizacijos žiniaraštis nesudarytas, nesivadovauta Inventorizacijos taisyklių 18 punkto nuostatomis[24], pateiktas tik Nepanaudotų atostogų žiniaraštis 2020-12-31 datai, kuris neatitinka apskaitos registro duomenų 19,5 tūkst. Eur.
- Saločių A. Poškos pagrindinėje mokykloje atostoginių kaupinių inventorizacijos duomenys neatitiko apskaitos registro Didžioji knyga duomenų inventorizacijos datai.
- Saločių A. Poškos pagrindinėje mokykloje naudojamo ūkinio inventoriaus inventorizacijos duomenys neatitinka apskaitos registro Didžioji knyga ir sandėlio likučio (pagal atskirą objektą) duomenų inventorizacijos datai: naudojamas ūkinis inventorius (inventorizuota) – 274 234,97 Eur; naudojamas ūkinis inventorius (nebalansinė DK 021 sąskaita) – 382 168,14 Eur; naudojamo ūkinio inventoriaus sandėlio knygos likutis – 223 848,12 Eur.

16. Inventorizacija įforminama su trūkumais

- Saločių A. Poškos pagrindinėje mokykloje, Pasvalio socialinių paslaugų centre, Krinčino A. Vienažindžio pagrindinėje mokykloje, Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centras „Viltis“, Pasvalio kultūros centre netinkamai inventorizuotos gautinos ir mokėtinos sumos: aprašuose nėra nurodytos skolų susidarymo datos ir skolų tarpusavio suderinimo datos, ne visos skolos suderintos inventorizacijos datai, suderinimo aktuose nurodytos sumos skiriasi nuo inventorizacijos aprašuose nurodytų ir apskaitytų sumų, nesivadovauta Inventorizacijos taisyklių 48-49 punktais;
- Pasvalio socialinių paslaugų centro sudaryti trumpalaikio turto inventorizavimo aprašai nesugrupavus pagal buhalterines sąskaitas, t.y. medžiagos ir žaliavos bei ūkinis inventorius (apskaitoma balansinėje sąskaitoje) inventorizacijos apraše nurodytas kartu su naudojamu ūkiniu inventoriumi (apskaitoma nebalansinėje sąskaitoje), nesivadovauta Inventorizacijos taisyklių 17.4 p. Įstaigoje inventorizuotos ne visos atsargos, neinventorizuota atsargų už 5,6 tūkst. Eur. Kadangi Įstaigoje inventorizacijos aprašai sudaryti ne pagal buhalterines sąskaitas (balansines ir nebalansines), negalime nustatyti, kiek inventorizuota atsargų, apskaitomų balansinėse 201-202 sąskaitose (neįskaitant maisto produktų) bei naudojamo ūkinio inventoriaus, apskaitomo nebalansinėje 021 sąskaitoje.
- Pasvalio socialinių paslaugų centre inventorizuotas ne visas nebalansinėse sąskaitose apskaitytas turtas, o pagal panaudą gautas turtas už 15,2 tūkst. Eur (inventorizacijos aprašai Nr. 1-9) inventorizuotas du kartus, t.y. tie patys turto vienetai inventorizuoti ir įtraukti į inventorizacijos aprašus Nr. 13-20, nesivadovauta Inventorizacijos taisyklių 12 p. nuostatomis
- Pagal panaudos sutartis gauto turto inventorizacijos aprašuose nenurodomas panaudos pabaigos laikas (Saločių A. Poškos pagrindinė mokykloje, Pasvalio socialinių paslaugų centre, Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centre „Viltis“, Pasvalio kultūros centre), sudaromas vienas bendras aprašas visam pagal panaudos sutartis gautam turtui, nesivadovauta Inventorizacijos taisyklių 25 p. (Saločių A. Poškos pagrindinė mokykla, Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centras „Viltis“);
- Įsakyme dėl inventorizacijos atlikimo atskiruose punktuose nurodytos skirtingos datos kuriai dienai atlikti mokėtinų ir gautinų sumų inventorizaciją:

[24] 18. Inventorizavimo aprašo privalomieji rekvizitai:
18.1. subjekto pavadinimas;
18.2. dokumento pavadinimas, jo sudarymo vieta;
18.3. inventorizacijos atlikimo pradžios ir pabaigos datos;
18.4. inventorizuojamo turto ir įsipareigojimų, inventorizuojamų objektų pavadinimai;
18.5. inventorizuojamo turto matavimo rodikliai (kai taikoma);
18.6. inventorizuojamo turto kiekis ir (arba) vertė;
18.7. inventorizuojamų gautinų sumų ir įsipareigojimų skaičius ir suma;
18.8. inventorizuojamo turto nuvertėjimo požymiai;

- ✓ įsakymo 5.1. punkte nurodyta mokėtinų ir gautinų sumų inventorizaciją atlikti 2020-10-31 dienos būklei;
- ✓ įsakymo 5.5. punkte nurodyta atlikti gautinų ir mokėtinų sumų ir pinigų banko sąskaitose inventorizaciją 2020-12-31 dienos būklei;
- ✓ pinigų banko sąskaitose inventorizacija atlikta 2020-10-31, o ne įsakyme nurodytai 2020-12-31 datai. Kai kurie inventorizacijos aprašai sudaryti nesilaikant reikalavimų, nėra pirmo ir paskutinio lapo, nėra komisijos ir atsakingų asmenų parašų (Saločių A. Poškos pagrindinė mokykla).

Sąnaudų pripažinimo ir grupavimo trūkumai

17. Nustatėme, kad audituojami subjektai neteisingai pripažino sąnaudas, sąnaudų grupavimas neatitinka teisės aktų reikalavimų[25]. Vadovaujantis VSAFAS[26], subjektų veiklos rezultatų ataskaitoje pateikta informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto rezultatus, t.y. uždirbtas pajamas ir turėtas sąnaudas per ataskaitinį laikotarpį.

Neteisingai grupuojamų arba apskaitomų sąnaudų pavyzdžiai

- 25 Savivaldybės biudžetinės ir 2 viešosios įstaigos veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje Kitų paslaugų sąnaudos neteisingai apskaitė 51 proc. sąnaudų, kurios vadovaujantis 11-ojo VSAFAS 12.13 punkto nuostatomis[27] nepriskiriamos šioms sąnaudoms. Įstaigos Kitų paslaugų sąnaudų straipsnį padidino 544,4 tūkst. Eur, tuo tarpu kitus sąnaudų straipsnius sumažino:
  - ✓ 15,9 tūkst. Eur darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudas (buhalterinė sąskaita 8701) ;
  - ✓ 12,8 tūkst. Eur komunalinių paslaugų ir ryšių sąnaudas (buhalterinė sąskaita 8704);
  - ✓ 7,4 tūkst. Eur (buhalterinė sąskaita 8705);
  - ✓ 51,8 tūkst. Eur transporto sąnaudas (buhalterinė sąskaita 8706), nepriskirdami transporto paslaugų sąnaudų, pagal 11 -ojo VSAFAS 12.5 punkto nuostatas[28];
  - ✓ 2,2 tūkst. Eur (buhalterinė sąskaita 8707);
  - ✓ 304,7 tūkst. Eur paprastojo remonto ir eksploatacijos sąnaudas (buhalterinė sąskaita 8708), nepriskirdami ūkinio inventoriaus, nematerialiojo, ilgalaikio materialiojo turto, patalpų, įrangos ir įrenginių palaikymo, atnaujinimo, eksploatacijos, paprastojo remonto sąnaudų, pagal 11-ojo VSAFAS 12.7 punkto nuostatas[29].
  - ✓ 9,1 tūkst. Eur sunaudotų atsargų savikainos sąnaudas (buhalterinė sąskaita 8710), nepriskirdami medžiagų įsigijimo sąnaudomis pagal 11-ojo VSAFAS 12.9 punkto nuostatas[30];
  - ✓ 12,1 tūkst. Eur (buhalterinė sąskaita 8711);
  - ✓ 86,6 tūkst. Eur kitos pagrindinės veiklos sąnaudas (buhalterinė sąskaita 8713), nepriskirdami sąnaudų pagal 11-ojo VSAFAS 12.14 punkto nuostatas[31];
  - ✓ 26,5 tūkst. Eur sumažino nematerialiojo turto įsigijimą (buhalterinė sąskaita 112-115), nepripažindami nematerialiojo turto įsigijimo išlaidomis. Atitinkamai, sumažintas veiklos rezultatų ataskaitos Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos (B.II) straipsnis bei Finansinės būklės ataskaitos straipsnio Nematerialusis turtas (A.I.) likutis.

---

[25] 11-asis VSAFAS „Sąnaudos“;

[26] 3-asis VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“ 5, 11 p.;

[27] „12.13. kitų paslaugų sąnaudos – įvairių kitų paslaugų (pavyzdžiui, reklamos, vertimo, konsultavimo paslaugų, turto vertinimo paslaugų, teisinių paslaugų, mokslinių, statistinių ir panašaus pobūdžio tyrimų, mokėjimų už kredito įstaigų teikiamas paslaugas, prenumeratos, turto, išskyrus transporto priemones, draudimo ir panašiai) pirkimo sąnaudos;“

[28] „12.5. transporto sąnaudos – viešojo sektoriaus subjekto nuosavybės, patikėjimo teise valdomų, naudojamų pagal nuomos arba panaudos sutartis automobilių degalų, nuomos, eksploatacijos, remonto, transporto draudimo, parkavimo, apsaugos sistemos (signalizacijos) įrengimo ir kitos panašios sąnaudos, taip pat kompensacijų darbuotojams, naudojantiems netarnybinius automobilius tarnybos reikmėms, trečiųjų šalių suteiktų transporto paslaugų sąnaudos (įskaitant taksi paslaugų sąnaudas), išskyrus standarto 12.4 papunktyje nurodytas komandiruočių sąnaudas, kai transporto paslaugos perkamos iš trečiųjų šalių arba mokama kompensacija degalų įsigijimo ir automobilio nusidėvėjimo išlaidoms padengti;“

[29] „12.7. paprastojo remonto ir eksploatacijos sąnaudos – viešojo sektoriaus subjekto ūkinio inventoriaus, nematerialiojo turto, patalpų, turimos įrangos bei įrenginių ir kito ilgalaikio materialiojo turto ir (arba) atitinkamo nuomojamo ar pagal kitas sutartis, pagal kurias perduodamos turto valdymo ir (arba) naudojimo, ir (arba) disponavimo juo teisės, turimo turto, jei 19-ajame VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ (toliau – 19-asis VSAFAS) nenurodyta kitaip, išskyrus transporto priemones, palaikymo, atnaujinimo, eksploatacijos, paprastojo remonto sąnaudos, tarp jų tokiam remontui sunaudotos medžiagos ir kitos panašios sąnaudos;“

[30] „12.9. sunaudotų atsargų savikaina – parduotos produkcijos, prekių ar kitų atsargų savikaina, atiduotų naudoti atsargų (medikamentų, aprangos ir patalynės, spaudinių, kitų prekių) nurašymo sąnaudos;“

[31] „12.14. kitos pagrindinės veiklos sąnaudos – kitos viešojo sektoriaus subjekto pagrindinės veiklos sąnaudos, nepriskiriamos prie išvardytų sąnaudų grupių (pavyzdžiui, stipendijos, narystės mokesčiai ir kita).“

- ✓ 12,9 tūkst. Eur (buhalterinė sąskaita 12);
- ✓ 1,0 tūkst. Eur (buhalterinė sąskaita 822)
- ✓ 1,3 tūkst. Eur (buhalterinė sąskaita 88).

- 2,2 tūkst. Eur Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras nedetalizavo, todėl negalime patvirtinti sąnaudų priskyrimo konkrečiam sąnaudų straipsniui pagrįstumo.
- Pasvalio M. Katiliškio viešoji biblioteka ir Pasvalio socialinių paslaugų centras darbuotojams priskaičiuotų ir išmokėtų materialinių pašalpų sąnaudas 14,9 tūkst. Eur (10,6 tūks. Eur Pasvalio socialinių paslaugų centras ir 4,3 tūkst. Eur Pasvalio M. Katiliškio viešoji biblioteka) klaidingai apskaitė darbo užmokesčio sąnaudų sąskaitoje (buhalterinė sąskaita 8701), nesivadovauta 24-ojo VSAFAS 22.1 punkto nuostatomis[32], todėl veiklos rezultatų ataskaitos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos padidintos (eil. B.I.), o socialinių išmokų sąnaudos (B.X.) ta pačia suma sumažintos.

Tik viešosios įstaigos registravo atidėjinius, tačiau klaidingai

18. Atleidžiant darbuotoją Darbo kodekso 56 straipsnio 1 dalies 4 punkto pagrindais, jam išmokama 1 ar 2 (priklausomai nuo darbo santykių trukmės) darbuotojo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka. Jei įstaigoje yra darbuotojų, pasiekusių įstatymų nustatytą senatvės pensijos amžių ir įgijusių teisę į visą senatvės pensiją dirbant šioje įstaigoje, turėtų būti apskaičiuotas ir užregistruotas atidėjinys šių darbuotojų išeitinėms išmokoms mokėti. Jei įstaigoje nėra žinoma ir negalima pagrįstai tikėtis, kiek pensinio amžiaus sulaukusių darbuotojų ateinančiais metais pateiks prašymus išeiti iš darbo, apskaičiuota suma turėtų būti pripažinta ilgalaikiu atidėjiniu. Atidėjinius reikia skaičiuoti nuo tada, kai darbuotojas sulaukia pensinio amžiaus[33]. Registruojant atidėjinius, tarp jų – ir susijusius su darbo santykiais, vadovaujamasi 18-uoju VSAFAS.

Neapskaičiuoti arba klaidingai apskaičiuoti atidėjiniai

- 24 Savivaldybės biudžetinėse įstaigose dirba 102 pensinio amžiaus darbuotojai. Jų išeitinėms išmokoms 2020 metais nebuvo apskaičiuoti ir užregistruoti 197,0 tūkst. Eur atidėjinių. Įstaigos nesilaikė Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo bei 2-ojo VSAFAS reikalavimų, kad finansinių ataskaitų informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklę.

Savivaldybės biudžetinėse įstaigose dirbantys darbuotojai, kuriems pensinis amžius suėjo							
2007-2008 m.	2010-2012 m.	2013-2014 m.	2015-2016 m.	2017-2018 m.	2019 m.	2020 m.	Viso
3	2	13	15	23	14	32	**102**
Savivaldybės viešosiose įstaigose dirbantys darbuotojai, kuriems pensinis amžius suėjo							
1993-1998 m.	2001-2008 m.	2009-2012 m.	2013-2016 m.	2017-2018 m.	2019 m.	2020 m.	Viso
3	2	6	8	10	4	4	**37**[34]
1	4	15	6	3	5	4	**38**[35]

- Dvi sveikatos priežiūros įstaigos 2020 metais apskaitoje registravo ir finansinėse ataskaitose pateikė apskaičiuotus atidėjinius pensinio amžiaus sulaukusiems darbuotojams, neatsižvelgiant į tai, kad 3 darbuotojai VšĮ „Pirminės asmens sveikatos priežiūros centras“ ir 7 darbuotojai VšĮ „Pasvalio ligoninė“ senatvės pensijos amžių sukako ir įgijo teisę į visą senatvės pensiją dar nedirbdami Įstaigose. Todėl ilgalaikių atidėjinių apskaičiuota 26,4 tūkst. Eur per daug:
  - ✓ 11,7 tūkst. Eur – VšĮ „Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras“
  - ✓ 14,7 tūkst. Eur – VšĮ „Pasvalio ligoninė“.

[32] „22.2. prie socialinių išmokų sąnaudų priskiriamos išmokos darbuotojui:
22.2.1. esant sunkiai materialinei būklei, mirties ir kitais atvejais;
22.2.2. žalos dėl profesinės ligos atlyginimo išmokos;
22.2.3. išmokos įvykus nelaimingam atsitikimui ir panašiai;“
[33] Lietuvos Respublikos finansų ministerijos rekomendacija, https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/2020-03-10%20atidejiniu_isaiskinimas(1).pdf
[34] VšĮ „Pasvalio ligoninė“
[35] VšĮ „Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras“

Finansinės ataskaitos sudarytos ne pagal apskaitos registrų duomenis

19. Vadovaujantis Buhalterinės apskaitos įstatymo 17 straipsnio nuostatomis, finansinės ataskaitos sudaromos pagal sąskaitų duomenis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Savivaldybės biudžetinėse ir viešosiose įstaigose kasmet nustatome atvejų, kai finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitos ir (ar) aiškinamojo rašto priedai sudaromi ne pagal sąskaitų duomenis, t.y. ataskaitų duomenys neatitinka apskaitos registrų duomenų.

Finansinės ataskaitos ir aiškinamojo rašto priedai sudaryti ne pagal sąskaitų duomenis

- Nustatyti 8-ojo VSAFAS priedo duomenų su apskaitos registrais arba suvestinių ir analitinių apskaitos registrų duomenys neatitikimai[36].
- Nustatyti 12-ojo VSAFAS priedo duomenų apie įsigijimo savikainą laikotarpio pradžioje ir pabaigoje, sukauptą nusidėvėjimą laikotarpio pradžioje ir pabaigoje, apskaičiuotą nusidėvėjimą neatitikimai[37] .
- Pasvalio socialinių paslaugų centre apskaitos registro DK 1210 sąskaitoje "Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai" debete apskaityta 106 435.51 Eur, kredite 416 540.06 Eur, t. y. Įstaiga šioje sąskaitoje registravo įsigytas statybos paslaugas, o metų eigoje, pabaigus darbus, priėmus statinį naudojimui buvo pergrupuota iš nebaigtos statybos sąskaitos į negyvenamųjų pastatų sąskaitą, padidinant pastato vertę. Tačiau sudarant 12-ojo VSAFAS priedą, 106 435,51 Eur įsigijimas nurodytas 5 stulp. "Kiti pastatai", o ne 14 stulp. "Nebaigta statyba". Atitinkamai atlikti pergrupavimai iš 1210 sąskaitos (apskaitos registre Didžioji knyga) 416 540.06 Eur, nors 12- ojo VSAFAS priede nurodyta 310 104.55 Eur.
- Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2020-11-25 sprendimu Nr. T1-220 VšĮ „Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras" 20-čiai metų perduotas valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise pagal turto patikėjimo sutartį jos įstatuose šiuo metu numatytai veiklai vykdyti Pasvalio rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausantis turtas. Įstaigos 12-ojo VSAFAS priedas „Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį" sudarytas ne pagal apskaitos registro DK duomenis, nes Įstaigai perduotas turtas registruotas apskaitoje likutine verte, o ne apskaitant įsigijimo savikainą ir sukauptą nusidėvėjimą, nesivadovauta 12-ojo VSAFAS 23 punkto nuostatomis[38]. Įstaigos finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitos sudarytos ne pagal sąskaitų duomenis, t.y. finansinės būklės ataskaitos, veiklos rezultatų ataskaitos neatitinka apskaitos registro Didžiosios knygos sąskaitų duomenų.
- Nustatyti 13-ojo VSAFAS priedo duomenų apie įsigijimo savikainą laikotarpio pradžioje ir pabaigoje, sukauptą nusidėvėjimą laikotarpio pradžioje ir pabaigoje, apskaičiuotą nusidėvėjimą neatitikimai[39].
- Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinė mokyklos neatskleista informacija aiškinamajame rašte pagal 12-ojo VSAFAS 76.1. – 76.7 punktus[40], 13-ojo VSAFAS 64.2. – 64.6. punktus, nepateikta informacija pagal 24-

[36] Pasvalio kultūros centras (3 priedas), Saločių A. Poškos pagrindinė mokykla (4 priedas), Krinčino A. Vienažindžio pagrindinė mokykla (https://www.pasvalys.lt/data/public/uploads/2021/04/d2_ataskaita_krincinas.pdf), Pasvalio socialinių paslaugų centras (https://www.pasvalys.lt/data/public/uploads/2021/04/ataskaita_seneliu-namai.pdf), Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba (https://www.pasvalys.lt/data/public/uploads/2021/04/priesgaisrine_-audito-ataskaita_be-parasu.pdf);

[37] Pasvalio kultūros centras (3 priedas), Saločių A. Poškos pagrindinė mokykla (4 priedas), Krinčino A. Vienažindžio pagrindinė mokykla (https://www.pasvalys.lt/data/public/uploads/2021/04/d2_ataskaita_krincinas.pdf), Pasvalio socialinių paslaugų centras (https://www.pasvalys.lt/data/public/uploads/2021/04/ataskaita_seneliu-namai.pdf) VšĮ „Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras" (5 priedas).

[38] „23. Ilgalaikis materialusis turtas, gautas iš kito viešojo sektoriaus subjekto teisės aktų nustatyta tvarka, kuriam iki perdavimo buvo taikomas įsigijimo savikainos metodas, apskaitoje registruojamas tokia pačia įsigijimo savikaina, kokia jis buvo užregistruotas perduodančio viešojo sektoriaus subjekto apskaitoje (turtą perduodantis subjektas turto perdavimo–priėmimo akte turi nurodyti tokią turto įsigijimo savikainą, kuria jis buvo užregistruotas jo apskaitoje). Perimantis turtą viešojo sektoriaus subjektas taip pat registruoja sukauptą nusidėvėjimo sumą ir nuvertėjimo sumą turto perdavimo dieną. Tokio turto naudingo tarnavimo laikas turi būti lygus likusiam jo naudingo tarnavimo laikui. Perimto turto balansinė vertė perėmimo momentu taip pat registruojama kaip finansavimo sumos vadovaujantis 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos" nuostatomis."

[39] Pasvalio kultūros centras (3 priedas), Saločių A. Poškos pagrindinė mokykla (4 priedas), Krinčino A. Vienažindžio pagrindinė mokykla (https://www.pasvalys.lt/data/public/uploads/2021/04/d2_ataskaita_krincinas.pdf), Pasvalio socialinių paslaugų centras (https://www.pasvalys.lt/data/public/uploads/2021/04/ataskaita_seneliu-namai.pdf);

[40] „76. Aiškinamajame rašte viešojo sektoriaus subjektas taip pat privalo pateikti:
76.1. turto, kuris yra visiškai nudėvėtas, tačiau vis dar naudojamas viešojo sektoriaus subjekto veikloje, įsigijimo ar pasigaminimo savikainą;
76.2. turto, kurio kontrolę riboja sutartys ar teisės aktai, ir turto, užstatyto kaip įsipareigojimų įvykdymo garantija, likutinę vertę;
76.3. turto, kuris nebenaudojamas viešojo sektoriaus subjekto veikloje, likutinę vertę;
76.4. turto, kuris laikinai nenaudojamas viešojo sektoriaus subjekto veikloje, likutinę vertę;

ojo VSAFAS 23.1 punkto nuostatas, t.y. nenurodytos priežastys, kai reikšmingai padidėjo ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis pripažintų, su darbo santykiais susijusių, išmokų suma lyginant su praėjusio ataskaitinio laikotarpio atitinkama suma. Informacija apie darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudas pagal 24-ojo VSAFAS priede nustatytą formą klaidinga, nurodytos neteisingos sumos 4 stulpelyje „Priedai, priemokos, premijos“ ir 7 stulpelyje „Kita“, atitinkamai neteisingi ir 3 stulpelio duomenys.

1.2. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys reikšmingais atžvilgiais yra teisingas

20. Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje, sudarytame taikant pinigų principą, pateikiami Savivaldybės biudžeto vykdymo duomenys[41]. 2020 m. Savivaldybės biudžeto įplaukos sudarė 37 004,7 tūkst. Eur įskaitant skolintas lėšas ir nepanaudotus 2020 metų pradžios lėšų likučius, o išlaidos – 36 365,2 tūkst. Eur. Per metus panaudota 97,4 proc. visų patvirtintų asignavimų.
21. 2020 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinka duomenis, iš kurių jis sudarytas. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniui sudaryti Finansų skyrius naudojo biudžetinių įstaigų parengtas biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir kitas ataskaitas, Valstybinės mokesčių inspekcijos, ir kitų įstaigų ir institucijų duomenis apie biudžeto pajamas.
22. Atlikdami Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinėje tarnyboje 2020 metų finansinį (teisėtumo) auditą nustatėme, kad šioje įstaigoje neteisingai tvarkoma kasinių išlaidų apskaita, dėl ko negalėjome įvertinti ir pasisakyti, ar įstaiga išlaidas planuoja bei apskaito teisinguose išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsniuose. Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinei tarnybai 2020 metais skirti asignavimai sudarė tik 2 proc. visų biudžeto asignavimų, todėl galimų neatitikimų išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsniuose įtaka 2020 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniui nėra reikšminga.

76.5. žemės ir pastatų, kurie nenaudojami viešojo sektoriaus subjekto įprastinėje veikloje ir laikomi vien tiktai pajamoms iš nuomos, likutinę vertę;
76.6. pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis įsigyto turto pagal grupes, kurio finansinės nuomos (lizingo) sutarties laikotarpis nėra pasibaigęs, likutinę vertę;
76.7. sutarčių, pasirašytų dėl ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo ateityje, bendrą vertę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną;“

[41] LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 2 str. 17 d., 3 str. 3 d. ir 22 str. 4 d.

2. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO IR KITŲ PINIGINIŲ IŠTEKLIŲ VERTINIMAS

Pagrindiniai Savivaldybės biudžeto vykdymo rodikliai

23. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos patvirtintas (su patikslinimais) 2020 metų savivaldybės biudžetas:
- 37 303,3 tūkst. Eur, (įskaitant 733,0 tūkst. Eur planuojamų skolintis lėšų ir 646,4 tūkst. Eur – 2020 metų pradžios lėšų likutį);
- 37 303,3 tūkst. Eur asignavimų.

Pasvalio rajono savivaldybės 2020 metų biudžeto įvykdymas:
- į Savivaldybės biudžetą gauta 37 004,7 tūkst. Eur pajamų (99,2 proc.);
- panaudota 36 365,2 tūkst. Eur asignavimų (97,5 proc.);
- 2020 metų pabaigoje nepanaudotų lėšų likutis – 639,5 tūkst. Eur.

Savivaldybės įsipareigojimai 2020 metų pabaigoje:
- bendra skola – 3 214,1 tūkst. Eur, iš jų:
  - ✓ paskolos – 2 885,3 tūkst. Eur;
  - ✓ Savivaldybės biudžetinių įstaigų įsiskolinimai – 328,8 tūkst. Eur. Ilgalaikių pradelstų mokėtinų sumų įstaigos neturi.

Pasvalio rajono savivaldybės 2020 metų biudžetas patvirtintas laikantis Biudžeto sandaros įstatymo reikalavimų.

Savivaldybės biudžeto pajamos

24. Savivaldybės taryba patvirtino[42] Pasvalio rajono savivaldybės 2020 metų biudžetą – 31 389,5 tūkst. Eur pajamų, įskaitant metų pradžios biudžeto likutį 646,4 tūkst. Eur ir planuojamą Savivaldybės biudžeto skolinimosi galimybę – 733,0 tūkst. Eur. Savivaldybės tarybos sprendimais[43] biudžetas buvo tikslintas keturis kartus ir padidintas 37 303,3 tūkst. Eur. Patikslintas 2020 metų Savivaldybės biudžeto pajamų planas sudarė 37 303,3 tūkst. Eur (įskaitant 733,0 tūkst. Eur – planuojamas skolintis lėšas ir 646,4 tūkst. Eur – metų pradžios lėšų likutį).

2020 metų Savivaldybės biudžeto pajamų planas įvykdytas 99,2 proc., negauta 298,6 tūkst. Eur pajamų. Neįvykdyti mokesčių, dotacijų, materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamų straipsniai, o įvykdytas tik turto pajamų straipsnis. Be to, paimta 199,4 tūkst. Eur paskolų daugiau, nei buvo planuota, nes nebuvo planuota 200 tūkst. Eur trumpalaikė paskola iš Finansų ministerijos. Informacija apie patvirtinto biudžeto įvykdymą pagal pajamų straipsnius pateikta 2 lentelėje.

***2 lentelė.* Informacija apie Pasvalio rajono savivaldybės 2020 metų biudžeto pajamų plano įvykdymą**

PAJAMŲ PAVADINIMAS	*PAJAMŲ*		*PLANO ĮGYVENDINIMAS*	
	planas	*surinkta*	*tūkst. Eur (+;-)*	*proc.*
MOKESČIAI	15 334,0	14 993,8	-340,2	97,8
Pajamų ir pelno mokesčiai	14 322,0	13 550,6	-771,4	94,6
Turto mokesčiai	988,0	1 418,8	430,8	143,6
Prekių ir paslaugų mokesčiai	24,0	24,4	0,4	101,7
DOTACIJOS	18 361,4	18 021,3	-340,1	98,1
KITOS PAJAMOS	2 161,9	2 355,1	193,2	108,9
Turto pajamos	443,6	668,6	225	150,7

[42] Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 26 d. sprendimas Nr. T1-28.
[43] Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. birželio 25 d. sprendimas Nr. T1-131; rugsėjo 30 d. Nr. T1-167; lapkričio 25 d. Nr. T1-223; gruodžio 23 d. Nr. T1-243.

Pajamos už prekes ir paslaugas	1 695,3	1 667,8	-27,5	98,4
Pajamos iš baudų ir konfiskacijos	20,0	11,2	-8,8	56,0
Kitos pajamos	3,0	7,5	4,5	250,0
MATERIALIOJO IR NEMATERIALIOJO TURTO REALIZAVIMO PAJAMOS	66,6	55,7	-10,9	83,6
PASKOLOS	733,0	932,4	199,4	127,2
Ilgalaikės	733,0	732,4	-0,6	99.9
Trumpalaikės	0	200	200	x
METŲ PRADŽIOS LIKUTIS	646,4	646,4	0	100,0
Iš viso	**37 303.3**	**37 004,7**	**-298,6**	**99,2**

Šaltinis: Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, pagal Savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 1-sav.) pateiktus duomenis.

25. 2020 metus lyginant su 2019 metais, Savivaldybės biudžeto pajamos padidėjo 4 808,3 tūkst. Eur (14,9 proc.) dėl padidėjusių dotacijų iš kitų valdžios sektoriaus subjektų. Detalus 2020 metų biudžeto pajamų palyginimas su 2019 metais pateiktas 3 lentelėje.

3 lentelė. **Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto pajamų 2020 metais palyginimas su 2019 metais (tūkst. Eur)**

PAJAMŲ PAVADINIMAS	***METAI***		***2020 M. PALYGINUS SU 2019 M.***	
	2019	***2020***	***tūkst. Eur (+;-)***	***proc.***
MOKESČIAI	15 099,8	14 993,8	-106	99,3
Pajamų ir pelno mokesčiai	13 645,5	13 550,6	-94,9	99,3
Turto mokesčiai	1 427,7	1 418,8	-8,9	99,4
Prekių ir paslaugų mokesčiai	26,6	24,4	-2,2	91,7
DOTACIJOS	13 298,8	18 021,3	4 722,5	135,5
KITOS PAJAMOS	2 459,6	2 355,1	-104,5	95,8
Turto pajamos	583,1	668,6	85,5	114,7
Pajamos už prekes ir paslaugas	1 853,4	1 667,8	-185,6	90,0
Pajamos iš baudų ir konfiskacijos	13,7	11,2	-2,5	81,8
Kitos pajamos	9,4	7,5	-1,9	79,8
MATERIALIOJO IR NEMATERIALIOJO TURTO REALIZAVIMO PAJAMOS	82,2	55,7	-26,5	67,8
PASKOLOS	712,4	932,4	220	130,9
Ilgalaikės	712,4	732,4	20	102,8
Trumpalaikės	0	200	200	
METŲ PRADŽIOS LIKUTIS	543,6	646,4	102,8	118,9
Iš viso	**32 196,4**	**37 004,7**	**4 808,3**	**114,9**

Šaltinis: Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, pagal Savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 1-sav.) ir 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 1-sav.) pateiktus duomenis.

2020 metais didžiausią Savivaldybės biudžeto pajamų dalį sudarė dotacijos (49 proc.) ir mokesčiai (40 proc) (2 pav.).

2 pav. Savivaldybės 2020 metų biudžeto pajamų struktūra

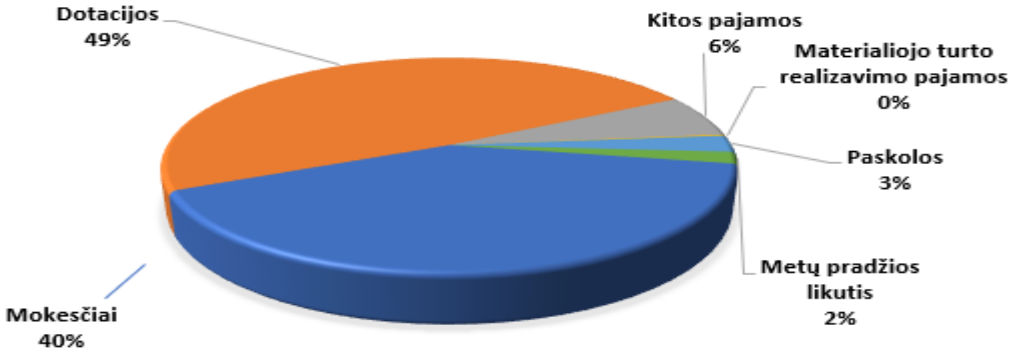

Šaltinis: Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, pagal Savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 1-sav.) pateiktus duomenis.

Savivaldybės biudžeto asignavimai

26. Savivaldybės 2020 metų biudžeto patikslintas išlaidų planas – 37303,3 tūkst. Eur. paskirstyta 38 asignavimų valdytojų vykdomai veiklai finansuoti; 10 tūkst. Eur Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervui; 733,3 tūkst. Eur skirta paskolų grąžinimui. Savivaldybės išlaidos panaudotos 9-ių programų vykdymui (3 pav.).

3 pav. Programų finansavimas 2020 metais, tūkst. Eur, proc

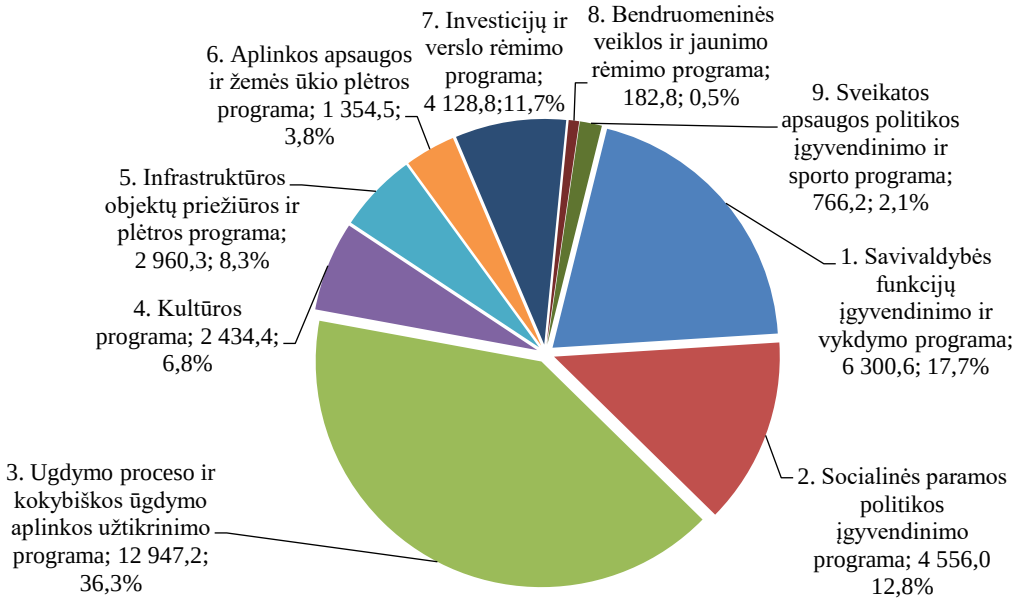

Šaltinis: Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, pagal Pasvalio rajono savivaldybės asignavimų valdytojų 2020 metų biudžeto vykdymo ataskaitų duomenis.

Pagal ekonominę klasifikaciją didžiausią 2020 metų Savivaldybės biudžeto išlaidų dalį (51,9 proc.) sudarė išlaidos darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms – 18 874,4 tūkst. Eur; turtui įsigyti – 7 040,7 tūkst. Eur (19,4 proc.); prekėms ir paslaugoms įsigyti – 6 046,4 tūkst. Eur (16,6 proc.), Detali 2020 metų Savivaldybės biudžeto išlaidų analizė pagal ekonominę išlaidų klasifikaciją pateikta 6 priede.
Savivaldybės biudžeto pajamos ir išlaidos 2015-2020 metų laikotarpiu tolygiai didėjo. Per šešis metus biudžeto pajamos padidėjo 13,6 mln. Eur (58,1 proc.), išlaidos – 12,8 mln. Eur (54,2 proc.). (3 pav.)

3 pav. Savivaldybės pajamų ir išlaidų dinamika 2015 –2020 metais

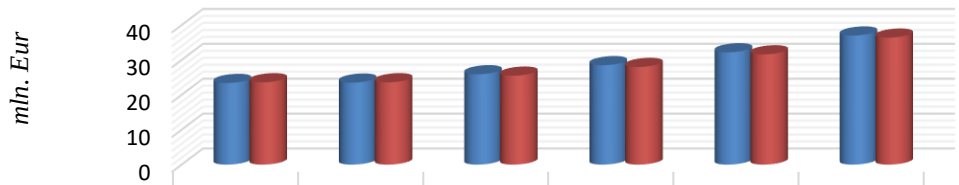

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
pajamos	23,4	23,5	25,9	28,5	32,2	37
išlaidos	23,6	23,6	25,5	28,0	31,6	36,4

Šaltinis: Pasvalio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

27. 2020 metais grąžinta į Valstybės biudžetą 176,8 tūkst. Eur nepanaudotų specialiųjų tikslinių dotacijų, iš jų:
    - 84,2 tūkst. Eur lėšų, skirtų piniginei socialinei paramai nepasiturintiems gyventojams laikinai nevertinant turimo turto ir dėl Valstybės remiamų pajamų dydžio padidinimo;
    - 66,9 tūkst. Eur Užimtumo didinimo programos lėšų, skirtų užimtumo skatinimo ir motyvavimo paslaugų nedirbantiems ir socialinę paramą gaunantiems asmenims modeliui įgyvendinti;
    - 10,7 tūkst. Eur socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti (laidojimo pašalpos);
    - 8,5 tūkst. Eur socialinėms paslaugoms finansuoti;
    - 6,0 tūkst. Eur socialinei paramai mokiniams teikti;
    - 0,3 tūkst. Eur lėšų, skirtų ilgalaikių neigiamų COVID-19 pandemijos pasekmių visuomenės psichikos sveikatai mažinimo veiksmų plane numatytoms veikloms finansuoti.
    - 0,1 tūkst. Eur neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimui užtikrinti;
    - 0,1 tūkst. Eur nuomojamo būsto kompensacijoms mokėti;

Savivaldybės skola

28. Savivaldybės skola 2020 metų pabaigoje sudarė 3 214,1 tūkst. Eur ir, palyginti su 2019 m., ji sumažėjo 276,1 tūkst. Eur, t.y. 8 proc. Savivaldybės įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) per 2020 metus sumažėjo 475,1 tūkst. Eur, o paskolų suma padidėjo 199,0 tūkst. Eur. Detali informacija apie Savivaldybės skolas pateikta 7 priede.

3. LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO BEI NAUDOJIMO TEISĖTUMO VERTINIMAS

3.1. Lėšų valdymo ir naudojimo trūkumai

Neužimtų etatų skaičius nemažėja

29. Kiekvienais metais, atlikdami Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, biudžeto vykdymo, lėšų bei turto valdymo ir naudojimo auditą, atkreipiame dėmesį į Savivaldybės biudžetinėse įstaigose esančius neužimtus etatus. Savivaldybės tarybos sprendimais patvirtinta 2020 m pradžioje – 1 506,22 etato, iš jų užimta –1 453,94 etato, 2020 metų pabaigoje patvirtinta 1 478,39, iš jų užimta – 1 421,34 etato. Neužimta etatų 2020 m. sausio 1 d. – 50,81, o gruodžio 31 d. – 57,05 etato. Informacija apie Savivaldybės įstaigose neužimtus etatus pateikta 8 priede.

Daugiausia neužimtų pareigybių 2020 m. pabaigoje buvo:

- Savivaldybės administracijoje (be seniūnijų) -10,75 etato, iš jų 4,75 etato net nepatvirtinta pareigybių sąraše, todėl neįvardintos pareigybės kelia pagrįstų abejonių dėl jų reikalingumo (neužimtų pareigybių skaičius 2019 m. pabaigoje - 9 etatai, 2018 m. pabaigoje – 2 etatai).
- Seniūnijose – 8,2 etato (neužimtų pareigybių skaičius 2019 m. pabaigoje - 6,2 etatai, 2018 m. pabaigoje – 7,25 etatai).
- Pavalio Lėvens pagrindinėje mokykloje – 9,5 etato (neužimtų pareigybių skaičius 2019 m. pabaigoje – 3,06 etato, 2018 m. pabaigoje – 6,48 etato).

30. Įstaigų pareigybių skaičius nepagrįstas realiu (faktiniu) poreikio skaičiavimu, nėra kriterijų, pagal kuriuos jos nustatytos, todėl kai kuriose įstaigose yra nuolat laisvų – neužimtų pareigybių. Prieš du metus Savivaldybės administracijai rekomendavome stiprinti žmogiškųjų išteklių valdymo sistemą aukščiausiu lygiu biudžetinėse įstaigose, nustatyti pareigybių skaičiaus kriterijus ir užtikrinti nuolatinę žmogiškųjų išteklių analizę įstaigose[44], tačiau iki šiol į rekomendaciją neatsižvelgta.

Mokyklose organizuojant mokinių maitinimą pažeidžiami įstatymai, nesilaikoma sutarčių

31. Pumpėnų ir Vaškų gimnazijose, kaip ir kitose bendrojo lavinimo mokyklose mokiniams ir ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo grupių vaikams maitinimo paslaugas teikia Viešojo pirkimo įstatymo nustatyta tvarka parinktas maitinimo paslaugos teikėjas. Tačiau Pumpėnų gimnazijos Kalno ir Mikoliškio ikimokyklinio ugdymo skyriuose yra įsteigti 1,75 virėjo etatai, Vaškų gimnazijos Tetervinų ikimokyklinio ugdymo skyriuje – 1 virėjo etatas. Etatai neteisėtai įsteigti ir apmokami iš Savivaldybės biudžeto lėšų, nes maitinimo paslaugą mokyklose teikia maitinimo paslaugos teikėjas.
32. Viešųjų pirkimų įstatymo 86 straipsnio 5 dalis nustato, kad pirkimų sutartys gali būti sudaromos ne ilgesniam, kaip 3 metų laikotarpiui. Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla, nesivadovaujama Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis, maitinimo paslaugų sutartį sudarė 5 metams (sutarties galiojimo laikotarpis nuo 2017-09-01 iki 2022-08-31).

[44] https://www.pasvalys.lt/data/public/uploads/2019/07/audito-ataskaita.pdf, 31 psl. (49-52), 38 psl. (15 rekomendacija).

Vykdant investicinius projektus patiriama nenumatytų išlaidų

33. Savivaldybės administracijos pateiktais duomenimis, įgyvendinant Europos Sąjungos (toliau –ES) lėšomis bendrai finansuojamus projektus, 2020 metais buvo patirta 94,2 tūkst. Eur nenumatytų išlaidų[45]. 2019 metais tokių išlaidų patirta 25,8 tūkst. Eur[46]. Patirtos netinkamos ir/ar projekto biudžetą viršijančios išlaidos yra apmokamos iš Savivaldybės biudžeto. Savivaldybės tarybai pritariant projekto įgyvendinimui, tokios Savivaldybės biudžeto išlaidos nėra planuojamos, jos atsiranda vėliau, vykdant projektą. Dėl to vykdomas projektas pabrangsta, o Savivaldybės biudžetas patiria papildomas neplanuotas išlaidas, neužtiktinamas biudžeto asignavimų panaudojimo skaidrumas. Apmokant papildomas, t. y. investiciniame projekte nenumatytas, ar netinkamas finansuoti ES lėšomis išlaidas, turi būti užtikrinama išsami tokių išlaidų susidarymo pagrįstumo ir priežasčių analizė.
Savivaldybėje nenustatyta vykdant ES projektus atsirandančių papildomų išlaidų (netinkamos finansuoti išlaidos; išlaidos, viršijančios projekto biudžetą ir pan.) finansavimo ir informacijos apie šias išlaidas valdymo ir atskleidimo tvarka.
Rekomendacija nustatyti netinkamų finansuoti išlaidų, įgyvendinant Europos Sąjungos lėšomis bendrai finansuojamus projektus, skyrimo ir informacijos apie šias išlaidas valdymo tvarką neįgyvendinta nuo 2012 metų.

Neatsižvelgta į ankstesnių auditų metu pateiktus pastebėjimus, turinčios įtakos biudžeto pajamoms ir išlaidoms

34. Rinkliavų įstatymas numato, kad Savivaldybės taryba savo sprendimu tvirtina vietinės rinkliavos nuostatus, kuriuose, be kitų reikalavimų, turi būti nustatytas delspinigių dydis, jų apskaičiavimo, mokėjimo tvarka, atleidimo nuo delspinigių atvejai[47].
Savivaldybės tarybos patvirtintuose Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuostatuose[48] delspinigių dydis, jų apskaičiavimo, mokėjimo tvarka, atleidimo nuo delspinigių atvejai nenustatyti.
Pastebėjimai pateikti Audito ataskaitoje apie Pasvalio rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinius, biudžeto ir turto naudojimą[49].
35. Turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas numato, kad valstybės ar savivaldybės turto panaudos sutartyje turi būti nustatyta <...> panaudos gavėjo pareiga savo lėšomis atlikti nekilnojamojo daikto

---

[45] ES projektai, kuriuos vykdant, 2020 metais patirta netinkamų ir/ar projektą viršijančių išlaidų: „Pasvalio rajono Raubonių miestelio viešosios infrastruktūros atnaujinimas“ – 64 435,28 Eur (netinkamos finansuoti išlaidos); „Kraštovaizdžio formavimas ir ekologinės būklės gerinimas Joniškėlio dvaro parke“ – 24 923,71 Eur (išlaidos, viršijančios projekto finansavimo sutartyje numatytas išlaidas); „Pasvalio rajono Pušaloto miestelio viešosios infrastruktūros atnaujinimas“ – 3 765,68 Eur (netinkamos finansuoti išlaidos); „Joniškėlio miesto viešosios infrastruktūros plėtra“ – 726 Eur (netinkamos finansuoti išlaidos); „Pasvalio rajono Daujėnų miestelio viešosios infrastruktūros atnaujinimas“ – 189,92 Eur (netinkamos finansuoti išlaidos); „Paslaugų ir asmens aptarnavimo kokybės gerinimas Pasvalio rajono savivaldybėje“ – 119,06 Eur (viršyta projekto biudžete numatyta suma).
[46] ES projektai, kuriuos vykdant 2019 metais buvo patirta netinkamų ir/ar projekto biudžetą viršijančių išlaidų: „Vaikų ir jaunimo neformalaus ugdymosi galimybių plėtra Pasvalio muzikos mokykloje“ – 11 131,60 Eur (išlaidos, viršijančios projekto finansavimo sutartyje numatytas išlaidas); „Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos modernizavimas“ – 10 488,15 Eur (netinkamos finansuoti išlaidos); „Pasvalio rajono Pušaloto miestelio viešosios infrastruktūros atnaujinimas“ – 1 807,19 Eur (netinkamos finansuoti išlaidos); „Pasvalio lopšelio-darželio „Žilvitis|“ modernizavimas – 968,0 Eur (netinkamos finansuoti išlaidos); „Joniškėlio miesto viešosios infrastruktūros plėtra“ – 847 Eur (netinkamos finansuoti išlaidos); „Pasvalio rajono Krinčino miestelio viešosios infrastruktūros atnaujinimas“ – 544,50 Eur (netinkamos finansuoti išlaidos).
[47] Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo 12 str. 5 p.
[48] Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2017 m. birželio 20 d. sprendimas Nr.T1-155 „Dėl pritarimo dvinarės įmokos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą įvedimo Pasvalio rajone galimybių studijai ir Pasvalio rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo metodikos ir nuostatų patvirtinimo (pakeitimas 2020-10-28 sprendimas Nr. T1-209).
[49] https://www.pasvalys.lt/data/public/uploads/2020/07/d1_ataskaita_2019-metai-be-parasu.pdf, 20 psl. (15)

einamąjį ar statinio kapitalinį remontą, kito ilgalaikio materialiojo turto remontą, *apmokėti visas turto išlaikymo išlaidas* ir kitos Civiliniame kodekse nustatytos panaudos sąlygos.<...> Panaudos davėjas gali nutraukti panaudos sutartį, jeigu panaudos gavėjas nevykdo įsipareigojimų savo lėšomis atlikti nekilnojamojo daikto einamąjį ar statinio kapitalinį remontą arba kito ilgalaikio materialiojo turto remontą. Panaudos gavėjui, pagerinusiam pagal panaudos sutartį perduotą turtą, už turto pagerinimą neatlyginama[50]. Turto valdytojai nekontroliuoja panaudos sutarčių vykdymo, nes ne visos turto panaudos sutartys registruotos nekilnojamojo turto registre, tik nedidelė dalis kaimo bendruomenių sumoka komunalinius ir kitus mokesčius už naudojamą NT, didžiąją kaimo bendruomenių naudojamų patalpų išlaidų dalį sumoka turto valdytojai – Seniūnijos Savivaldybės biudžeto lėšomis.

Pasvalio socialinių paslaugų centras pajamas, gautas iš biudžetinių įstaigų, kaupia, o ne naudoja įstaigos reikmėms

36. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių[51] 55.7. punkto nuostatomis, kitoms biudžetinių įstaigų lėšoms priskiriamos lėšos, gautos iš kitos biudžetinės įstaigos už teikiamas paslaugas. Kitos biudžetinių įstaigų lėšos naudojamos pagal atskirą įstaigos vadovo patvirtintą išlaidų sąmatą įstaigos funkcijoms atlikti.
Pasvalio socialinių paslaugų centras kitų lėšų sąskaitoje kaupia lėšas gautas iš biudžetinių įstaigų už teikiamas paslaugas (už maitinimo ir transporto paslaugas Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centrui „Viltis“, transporto paslaugas, skalbimo paslaugas ir kitas). Metų pradžioje šioje banko sąskaitoje sukauptas pinigų likutis sudarė 32,1 tūkst. Eur, per 2020 metus gauta 20,4 tūkst. Eur (16,2 tūkst. Eur iš Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centrui „Viltis“ ir 4,2 tūkst. Eur kitų biudžetinių įstaigų). Sukauptas 32,1 tūkst. Eur lėšų likutis metų pradžioje, rodo, kad Įstaiga lėšas, gautas ankstesniais metais kaupė, o ne naudojo Įstaigos funkcijoms vykdyti, nepadengė išlaidų, susijusių su teikiamų paslaugų pajamų uždirbimu. Per 2020 metus Įstaiga 36,4 tūkst. Eur panaudojo kiemo aikštelės asfalto atnaujinimo darbams atlikti.

Krinčino A. Vienažindžio pagrindinėje mokykloje nustatėme reikšmingų trūkumų valdant lėšas, abejonių kelia įsakymų, įrašų darbo sutartyse teisėtumas

37. Nustatėme atvejų, kai: darbuotojams neteisingai nustatytas darbo užmokestis, skirtos priemokos viršijo nustatytas didžiausias leistinas ribas; netinkamai įforminti įsakymai ir darbo sutartys; darbo užmokestis darbuotojams skaičiuojamas nesivadovaujant direktoriaus įsakymais nustatytais koeficientais; priemokos skaičiuojamos ir nesant direktoriaus įsakymų; įrašai darbo sutartyse kelia abejonių dėl jų teisėtumo; neteisingai apskaičiuojamos ir išmokamos ligos pašalpos. Dėl netinkamai įformintų premijų negalėjome nustatyti, ar teisingai darbuotojams 2020 metais apskaičiuoti atostoginiai, ne visoms pareigybėms patvirtinti pareigybių aprašymai, ne visi darbuotojai su jomis supažindinti. Darbuotojams atostogos (kai atostogaujama ne pagal patvirtintą atostogų grafiką) suteikiamos nesant vadovo įsakymo, darbo laiko apskaitos žiniaraščiai pildomi netinkamai, neteisingai nurodomos dirbtos dienos, atostogautos dienos ir dienos, kai darbuotojas turėjo nedarbingumo pažymėjimą. Direktorius, pažeisdamas Savivaldybės tarybos sprendimą, nustatė didesnę (4 maitinimo kartų) mokesčio už vaikų maitinimą kainą, kai tuo tarpu vaikai buvo maitinami 3 kartus. Už ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų maitinimą tėvams neteisingai apskaičiuotas mokestis, o maitinimo mokesčio lengvatos suteiktos nesant privalomų dokumentų. Mokykla maitinimo paslaugos tiekėjui pavėluotai išrašo sąskaitas už turto nuomą, o pastarajam pavėlavus sumokėti nuompinigius – neskaičiuoja delspinigių. Nustatėme atvejų, kai, nurašant mokyklinių autobusų sunaudotus degalus, nesilaikoma nustatytų degalų sunaudojimo normų. Nuomonė apie viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo sritį nereiškiama, nes mūsų darbas buvo apribotas audituojamam subjektui nepateikus reikalaujamų

[50] Lietuvos Respublikos turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 str. 5 d.
[51] Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. Nr. 543 (su vėlesniais pakeitimais)

dokumentų, susijusių su viešųjų pirkimų organizavimu ir vykdymu. Detaliau finansinio (teisėtumo) audito ataskaitoje[52]

Vidaus kontrolės sistema Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinėje tarnyboje nepatikima

38. Įstaigoje sukurta vidaus kontrolės sistema audituojamu laikotarpiu nebuvo patikima ir rezultatyvi, nes didžiausia rizika pasižyminčioje pinigų srityje vidaus kontrolės procedūros nebuvo nustatytos: banko sistemoje mokėjimų nurodymai buvo tvirtinami tik vienu buhalterio parašu; išmokant darbo užmokestį buvo nesilaikoma finansinės drausmės ir teisės aktų reikalavimų; ne visos išlaidos buvo pagrįstos Įstaigos vadovo įsakymais, todėl negalėjome įsitikinti Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimo pagrįstumu. Įstaigoje radome prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių, sudarytų neterminuotam laiku ir ilgesniam nei 3 metų terminui, ne visos sudarytos sutartys atitiko sutarties turiniui keliamus reikalavimus. Įstaigoje atliekant 2020 metų inventorizaciją, ne visais atvejais buvo laikomasi teisės aktų reikalavimų, inventorizuoti ne visi įsipareigojimai.
Detali informacija apie turto ir lėšų valdymo neatitikimus pateikta Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinės tarnybos 2020 metų finansinio (teisėtumo) audito ataskaitoje[53].
Pažymime, kad audito metu Įstaigos vadovas nustatė papildomas vidaus kontrolės priemones pinigų ir darbo užmokesčio srityse, patikslino pirkimų sutartis.

3.2. Turto valdymo ir naudojimo trūkumai

Mokyklos neužtikrina sutartinių įsipareigojimų, nustatytų patalpų nuomos sutartyse, vykdymo

39. Dar 2008 metais Savivaldybės taryba sprendimu[54] leido *viešo konkurso būdu* išnuomoti mokinių maitinimo paslaugų teikimui Savivaldybei nuosavybės teise priklausančias patalpas ir nustatė kiekvienos mokyklos nuomojamų negyvenamųjų patalpų plotus ir pradinę 1 kv. m. nuomos kainą (litais), patvirtino Bendrojo lavinimo mokyklų negyvenamųjų patalpų ir kito materialiojo turto nuomos mokinių maitinimui organizuoti tipinę sutarties formą (toliau – Sutartis). Sprendimas 12 metų nebuvo peržiūrėtas ir patikslintas.
Turto valdytojos – rajono mokyklos jų patikėjimo teise valdomas patalpas, reikalingas mokinių maitinimui organizuoti, išnuomoja *ne konkurso būdu* maitinimo paslaugos konkursą laimėjusiam paslaugos tiekėjui. Minėtame Savivaldybės tarybos sprendime nustatytas turto nuomos būdas nelogiškas ir keistinas, nes jis neatitinka Savivaldybės tarybos patvirtinto Savivaldybės ilgalaikio materialiojo turto nuomos tvarkos aprašo nuostatoms[55].
Mokyklos, išnuomojusios jų patikėjimo teise valdomas patalpas, reikalingas mokinių maitinimui organizuoti, neužtikrina nuomos sutartyse nustatytų įsipareigojimų laikymosi.

Sutartinių įsipareigojimų nesilaikymo pavyzdžiai

- Sutarties 4 punkto nuostatomis, nuomininkas moka nuomos mokestį kas mėnesį, prieš prasidedant mėnesiui, bet ne vėliau kaip iki einamojo mėn. 10 dienos.
  - ✓ Tik dvi rajono mokyklos – Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla ir Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės–Bitės gimnazija sąskaitas–faktūras išrašo laiku. t.y. iki einamojo mėnesio 10 d. Kitos mokyklos (Pumpėnų gimnazija, Vaškų gimnazija, Saločių Antano Poškos pagrindinė mokykla, Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla, Pasvalio Svalios progimnazija) sąskaitas– faktūras išrašo pavėluotai, t.y. einamojo mėnesio paskutinėmis dienomis. Atitinkamai nuomininkai turto nuomos mokestį sumoka pavėluotai.

[52] https://www.pasvalys.lt/data/public/uploads/2021/04/d2_ataskaita_krincinas.pdf
[53] https://www.pasvalys.lt/data/public/uploads/2021/04/priesgaisrine_-audito-ataskaita_be-parasu.pdf
[54] Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2008 m. lapkričio 5 d. sprendimas Nr. T1-231 „Dėl bendrojo lavinimo mokyklų negyvenamųjų patalpų nuomos mokinių maitinimui organizuoti“.
[55] Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. vasario 19 d. sprendimas Nr. T1-36 „Dėl Savivaldybės ilgalaikio materialiojo turto nuomos tvarkos aprašo patvirtinimo“ su visais aktualiais pakeitimais.

- Sutarties 4 punkto nuostatomis, nuomininkui, kuris turtą nuomoja ilgiau kaip vienerius kalendorinius metus, nuomos mokesčio dydį nuomotojas perskaičiuoja kiekvienų kalendorinių metų pradžioje, vadovaudamasis LR aplinkos ministro ir Finansų ministro patvirtinta Nuompinigių už valstybės ilgalaikio materialiojo turto nuomą skaičiavimo tvarka.
  - ✓ Keturios rajono mokyklos (Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės–Bitės gimnazija, Vaškų gimnazija, Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla, Saločių Antano Poškos pagrindinė mokykla), sudariusios turto nuomos sutartį ilgesniam nei vienų metų laikotarpiui, nuomos mokesčio dydžio neperskaičiavo.
- Sutarties 13 punkto nuostatomis, nuomininkas šioje sutartyje nustatytu laiku nesumokėjęs nuomos mokesčio, moka delspinigius 0,05 procento nuo nesumokėtos sumos, nustatytos už kiekvieną pavėluotą dieną.
  - ✓ Visos rajono mokyklos už laiku nesumokėtą turto nuomos mokestį neskaičiuoja delspinigių, numatytų Sutartyje.
- Sutartyje nėra numatyti atvejų, kad vaikų atostogų metu ar kitokiais atvejais turto nuomos mokestis gali būti sumažinamas ar neskaičiuojamas.
  - ✓ Visos rajono mokyklos negyvenamųjų patalpų nuomos mokestį skaičiavo ne už visus 2020 metų mėnesius. Turto nuomos mokestis Mokyklose buvo apskaičiuotas:
    - už 11 mėnesių Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės–Bitės gimnazijoje;
    - už 10 mėnesių Pumpėnų gimnazijoje, Pasvalio Svalios progimnazijoje, Vaškų gimnazijoje;
    - už 7 mėnesius Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinėje mokykloje;
    - už 5 mėnesius pilnas turto nuomos mokestis ir už 3 mėnesius sumažintas – Pasvalio Lėvens pagrindinėje mokykloje.
    - už 5 mėnesius pilnas turto nuomos mokestis ir už 2 mėnesius sumažintas – Saločių Antano Poškos pagrindinėje mokykloje.
- Sutarties 20 punkto nuostatomis, sutartį įstatymų nustatyta tvarka nuomotojas registruoja valstybės įmonės Registrų centre.
  - ✓ Nei viena septynių mokyklų sudaryta sutartis neįregistruota VĮ Registrų centre.
- Sutarties 1 punktu nustatyta, kad nuomotojas įsipareigoja perduoti nuomininkui ilgalaikį ir trumpalaikį materialųjį turtą pagal pridedamą prie šios Sutarties sąrašą bei negyvenamąsias patalpas naudoti organizuojant moksleivių maitinimą.
  - ✓ Pumpėnų gimnazija maitinimo paslaugų teikėjui yra perdavusi ilgalaikio materialiojo (išskyrus negyvenamąsias patalpas) ir trumpalaikio turto, tačiau nuomos mokesčio už perduotą ilgalaikį ir trumpalaikį turtą neskaičiuoja. LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnyje nustatyti atvejai, kai Savivaldybės turtas gali būti perduodamas naudoti neatlygintinai, tačiau maitinimo paslaugų tiekėjai į minėtų subjektų sąrašą nepatenka.

UAB „Pasvalio vandenys“ valdysena turėjo trūkumų

40. Viena iš Savivaldybės turto rūšių yra finansinis turtas, kurį sudaro ne tik piniginiai ištekliai, bet ir Savivaldybei nuosavybės teise priklausantys vertybiniai popieriai ir turtinės teisės, atsirandančios iš šių vertybinių popierių. Uždarosios akcinės bendrovės „Pasvalio vandenys“ (toliau –Bendrovė) pagrindinė veikla – viešųjų paslaugų teikimas. Savivaldybės įsteigta ir valdoma Bendrovė – visų mokesčių mokėtojų turtas, todėl ji privalo teikti kokybiškas viešąsias paslaugas bendruomenei ekonomiškai ir racionaliai naudodama išteklius ir užtikrindama efektyvią ir rezultatyvią veiklą. Atliktas veiklos auditas parodė, kad Bendrovės valdysena audituotu laikotarpiu turėjo trūkumų: Bendrovės strateginio planavimo dokumentai neatitinka teisės aktų reikalavimų; direktoriaus darbo užmokestis neskatina siekti geresnių veiklos rezultatų; Savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo strategija neįgyvendinta; Bendrovei neperduoti visi su vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo funkcija susiję objektai, nuosavybės teise priklausantys Savivaldybei ar kitiems fiziniams bei juridiniams asmenims, dėl to neužtikrinama geriamojo vandens kokybė, neišnaudojamas Bendrovės, kaip specializuotos vandens tiekimo ir nuotėkų tvarkymo įmonės, potencialas. Detali informacija apie Bendrovės veiklos audito rezultatus pateikta UAB „Pasvalio vandenys“ veiklos audito ataskaitoje[56].

[56] https://www.pasvalys.lt/data/public/uploads/2020/11/uab-pasvalio-vandenys-veiklos-audito-ataskaita.pdf

Savivaldybės tarybos patvirtinto vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašo ir apskaitos duomenys nesutampa

41. Savivaldybės tarybos patvirtinto Pasvalio rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašo[57] (toliau – Sąrašas) duomenimis, Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių ilgis – 1081 km. Savivaldybės administracijos pateiktais duomenimis, iš jų tik apie 4 proc. (45 km.) atlikta techninė inventorizacija ir teisinė registracija. Savivaldybės tarybos patvirtinto Sąrašo ir Savivaldybės administracijos apskaitos duomenys apie vietinės reikšmės kelius ir gatves nesutampa.
Savivaldybės administracijos apskaitoje apskaitytų kelių ne visi ilgiai sutampa su Savivaldybės tarybos patvirtintais Sąraše.

Gatvių ilgių nesutapimo pavyzdžiai

Orijos g., Porijų k., Daujėnų sen.– ilgis apskaitoje 1853 m., Sąraše – 1393 m.
Porijų g., Daujėnų mstl., Daujėnų sen. – ilgis apskaitoje 885 m., Sąraše – 192 m.
Lauko g. Valdeikiai, Joniškėlio apylinkių sen. – ilgis apskaitoje 3104 m., Sąraše – 1225 m.
Palėvenės g. Dagiliškio k., Pasvalio apylinkių sen. – ilgis apskaitoje 1352 m; Sąraše – 774 m.
Ąžuolyno g., Pumpėnų mstl., Pumpenų sen. – ilgis apskaitoje 410 m.; Sąraše – 338 m.
Parko g., Deglėnai, Pušaloto sen. – ilgis apskaitoje 2090 m.; Sąraše – 1886 m.
ir t.t.

Pažymime, kad Savivaldybės administracijos Apskaitos skyrius 2021 metais patikslino kelių ir gatvių ilgius pagal Savivaldybės tarybos patvirtintą sąrašą.

42. Savivaldybės administracija, atsižvelgdama į mūsų ankstesniais metais teiktas rekomendacijas, patikslino Savivaldybei priklausančius vietinės reikšmės kelius seniūnijose, juos įkainojo ir apskaitė, tačiau teikiant Savivaldybės tarybai tikslinti Sąrašą[58], papildomai apskaityti keliai nebuvo įtraukti. Audito metu nustatėme 23 vietinės reikšmės kelius, kurie apskaityti apskaitoje, bet jų nėra Savivaldybės tarybos patvirtintame Sąraše.

Kelių, kurie yra apskaityti apskaitoje, bet nėra Kelių sąraše, pavyzdžiai:

Pasvalio miesto kelias į Pamūšio sodus (Kaštonų g.)
Kelias į Talačkonių gyvenvietę (nuo kapinių kelio iki miesto ribos)
Kelias per Pasvalio miesto parką
Privažiuojamas kelias į laukus nuo kelio J-083 Joniškėlio apylinkių seniūnija
Privažiuojamasis kelias į Smilgelių kaimą nuo kelio J-055 Joniškėlio apylinkių seniūnija
Privažiuojamasis kelias į sodybą nuo kelio J-024 Joniškėlio apylinkių seniūnija
Vietinės rekšmės kelias Gulbinėnai -gamybinis centras, Krinčino sen.
Vietinės rekšmės kelias nuvažiavimas nuo kelio 3110 į laukus, Krinčino sen.
Kelias Vytartai-Pervalkai su keliu Tetirvinai-Žilpamūšis, Saločių sen.
Kelias Raudonpamūšis-Trečioniai, Saločių sen.
Baluškių kaimo kelias, Daujėnų sen. ir t.t.

Tiksli Savivaldybei priklausančių vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaita bus užtikrinta tik atlikus jų techninę inventorizaciją ir įregistravus Nekilnojamojo turto registre.

[57] Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T1-215 (redakcija 2021 m. vasario 24 d. sprendimu Nr. T1-40).
[57] Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 24 d. sprendimas Nr. T1-40.
[58] 8-ojo VSAFAS 11.3. ir 41 (3) punktai.

Ne visada apskaitomos liekamosios medžiagos, laiku nenurašomas turtas ir sunaudotos atsargos

43. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka pripažintas nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turtas likviduojamas. Nurašius turtą, liekamąsias medžiagas, skirtas parduoti arba naudoti savo veikloje, vadovaudamasis teisės aktais[59], viešojo sektoriaus subjektas privalo užregistruoti apskaitoje.
Patikrinimų metu nustatėme, kad ne visada apskaitomos ir tinkamai saugomos liekamosios medžiagos.

Netinkamos atsargų apskaitos pavyzdžiai
Atliktas patikrinimas Vaškų seniūnijoje parodė, kad:
- neapskaityta apie 5,5 t. metalo laužo ir apie 47 kv. m. kapinių tvoros segmentų;
- dėl netinkamo liekamųjų medžiagų sandėliavimo, negalėjome nustatyti, kiek yra išardytų šaligatvių plytelių ir bortelių saugoma ir, ar visi jie apskaityti;

Laiku nenurašomos sunaudotos atsargos ir naudojimui nebetinkamas turtas.

Laiku nenurašytų atsargų ir ilgalaikio turto pavyzdžiai
Atliktas patikrinimas Vaškų seniūnijoje parodė, kad:
- iš apskaitos nenurašyta 20 kūb. m. betono plokščių (vertė - 400 Eur), kurios panaudotos takeliui prie Kultūros namų nutiesti;
- iš apskaitos nenurašyti 9 vnt. (vertė 503,12 Eur) betono plokščių, kurios panaudotos stulpų pamatams;
- iš apskaitos nenurašyta 48 ktm. malkinės medienos (vertė 2131,35 Eur), iš kurios buvo pagaminta apie 52 erdm. malkų.
- nebenaudojama šiaudų katilo sekcija (šilumokaitis), saugoma seniūnijos ūkinio pastato kieme, nenurašyta iš ilgalaikio turto grupės.

4. KITI PASTEBĖJIMAI

Neoptimizuota Bibliotekos struktūra

44. Ankstesnių auditų metu[60] teikėme pastebėjimus dėl esamos Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos struktūros, kuri neleidžia efektyviausiu būdu įgyvendinti Įstaigai keliamų tikslų ir uždavinių ir racionaliai panaudoti turimus išteklius, rekomendavome ją tobulinti. Įstaigos direktorius pateikė informaciją, kad parengė Pasvalio rajono bibliotekų tinklo optimizavimo programą 2013-2017 metams ir pateikė Pasvalio rajono savivaldybės tarybai svarstymui, tačiau iki šiol sprendimai dėl Įstaigos veiklos optimizavimo nėra priimti. Įstaiga informavo, kad atsižvelgus į demografinę situaciją ir ieškant efektyvesnių ir kokybiškesnių būdų aptarnauti skaitytojus, siekiant nepalikti gyventojų be knygų ir periodinių leidinių, skaitmeninio ir medijų informacinio raštingumo mokymų bei kitų jiems reikalingų paslaugų, bibliotekos darbuotojų iniciatyva 2019 metais aprašyti bibliotekų veiklų procesai, parengtas procesų žemėlapis ir paruoštas Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos strateginis planas 2021–2025 metams (direktoriaus 2020-12-30 įsakymas Nr. V-93) bei Bibliotekų tinklo ir veiklos 2021-2025 metų optimizavimo programos analizė.

Darbo apmokėjimo sistemos turi būti tobulinamos

Lietuvos Respublikos darbo kodekso 140 straipsnio 3 dalyje numatyta būtinybė darbdaviams patvirtinti darbo apmokėjimo sistemą. Darbdaviai įpareigojami parengti, nustatyta tvarka suderinti ir patvirtinti aiškią ir skaidrią darbo apmokėjimo sistemą, kurią taikant būtų išvengta bet kokios diskriminacijos.

45. Atlikdami audito procedūras darbo užmokesčio srityje Savivaldybės sveikatos priežiūros įstaigose, vertinome įstaigų vadovų patvirtintų darbo apmokėjimo sistemų atitiktį teisės aktų reikalavimams.

[60] 2013 m. balandžio 8 d. audito ataskaita Nr. A-7; 2014 m. balandžio 2 d. audito ataskaita Nr. A-15

Viešosios įstaigos „Pasvalio ligoninė“ darbo apmokėjimo nuostatai[61] iš esmės atitinka teisės aktų reikalavimus, jie suderinti su Įstaigos stebėtojų ir Darbo tarybomis bei kitais darbuotojų interesus atstovaujančiais subjektais.
Vadovo patvirtinta Viešosios įstaigos „Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras“ (toliau – PASPC) darbo apmokėjimo tvarka [62] neatitinka teisės aktų reikalavimų

- Darbo apmokėjimo tvarkoje aptartas ne visų kategorijų pareigybių darbo užmokesčio nustatymas (kriterijai, dydžiai, tvarka).

Pareigybės, kurių darbo užmokesčio nustatymo tvarka neaptarta, nors šios pareigybės yra patvirtintos Savivaldybės tarybos sprendimu
Vyr. gydytojo pavaduotojas, vyr. slaugos administratorius, vyr. finansininkas, vyr. finansininko pavaduotojas, buhalteris, bendrųjų reikalų skyriaus koordinatorius, informacinių technologijų inžinierius, auditorius, ūkio dalies vedėjas, energetikas, personalo specialistas, darbų saugos ir sveikatos priežiūros specialistas, sveikatos statistikos administratorius, biologas, energetikas, elektrikas, vairuotojas-mechanikas masažuotojo, audito grupės vadovo, sveikatos mokymų organizatoriaus.

- Darbo apmokėjimo tvarkoje aptarta darbo užmokesčio nustatymo tvarka pareigybėms, kurių Savivaldybės taryba nėra patvirtinusi.

Pareigybės, kurių nėra patvirtinusi Savivaldybės taryba, bet jos nurodytos Darbo apmokėjimo tvarkoje:
Vyr. finansininko pavaduotojas-ekonomistas, vairuotojas-mechanikas.

- Sandėlininkui, ūkio reikalų tvarkytojui nustatytas nekintamas darbo užmokestis – 606 Eur, kuris yra mažesnis už šiuo metu patvirtintą minimalią mėnesinę algą – 642 Eur. Tai prieštarauja teisės aktams[63] ir Darbo apmokėjimo tvarkos 5.2 punktui;
- Neaptarta darbo užmokesčio indeksavimo tvarka;
- Darbo apmokėjimo tvarkoje trūksta nuoseklumo, yra loginių ir redakcinių netikslumų.

Be to, prieš vadovui tvirtinant PASPC Darbo apmokėjimo tvarką, nebuvo įvykdytos informavimo ir konsultavimo procedūros Darbo kodekso nustatyta tvarka, nes profesinės sąjungos nėra, o darbo taryba nesudaryta. PASPC pateikė atsakymą į mūsų pastebėjimus:

Informuojame, kad darbo taryba darbdavio iniciatyva nuo 2017 metų buvo inicijuojama du kartus, rinkimai neįvyko.

Įstaigoje vadovaujamasi teisės aktais, kurie reglamentuoja minimalios algos dydžius. Darbuotojams nėra mokamas mažesnis nei LR Vyriausybės teisės aktais nurodytas minimalus darbo užmokestis. Kadangi kelis metus iš eilės įstaiga iš Panevėžio teritorinės ligonių kasos gauna lėšas darbo užmokesčiui didinti, jis didinamas atskirais vyriausiojo gydytojo įsakymais, nekeičiant darbo apmokėjimo tvarkos.

Įsipareigojame darbo apmokėjimo tvarką keisti artimiausiu metu, kai bus konkretus teisės aktais reglamentuotas lėšų darbo užmokesčio didinimui skyrimas.

[61] Viešosios įstaigos Pasvalio ligoninės vyriausiojo gydytojo 2019 m. gruodžio 27 d. įsakymas Nr. V-392.
[62] Viešosios įstaigos Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centro vyriausiojo gydytojo 2016 m. birželio 23 įsakymas Nr. V-56 (pakeitimas 2019 m. sausio 7 d. įsakymu Nr. V-7 dėl darbdavio ir darbuotojo SODROS įmokų sujungimo).
[63] Lietuvos Respublikos darbo kodekso 141 straipsnis.

Pažymime, kad viešųjų įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio nustatymo nereglamentuoja įstatymai, todėl vadovo patvirtinta Darbo apmokėjimo tvarka yra pagrindinis norminis teisės aktas, reglamentuojantis įstaigos darbuotojų darbo užmokestį.

46. Audito metu nustatėme, kad Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinės tarnybos Darbo užmokesčio apmokėjimo sistemoje neaptarti Įstaigos darbuotojų pareigybių sąraše esančių pareigybių pareiginės algos pastoviosios dalies nustatymo kriterijai (išsilavinimas, profesinio ir (ar) vadovaujamo darbo patirtis, veiklos sudėtingumas, darbo krūvis, atsakomybės lygis, papildomų įgūdžių ar žinių, svarbių einamoms pareigoms, turėjimas ir pan.) ir pagal kiekvieną kriterijų nenustatyti konkretūs pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų dydžiai; nenurodyta pareiginės algos kintamosios dalies nustatymo tvarka ir procentiniai dydžiai; neteisingai nurodytas darbdavio mokamos ligos pašalpos už pirmas dvi nedarbingumo dienas dydis ir t.t.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Numatomi veiksmai	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data	Skyrius atsakingas už rekomendacijos įgyvendinimą, atsakingo už informavimą apie rekomendacijos įgyvendinimą asmens pareigos, vardas, pavardė, kontaktai
1.	Nustatyti vidaus kontrolės priemones, kurios užtikrintų, kad subjektų apskaitoje finansinės ataskaitose būtų atskleisti duomenys apie atidėjinius.	Parengta forma dėl papildomos informacijos pateikimo prie finansinės atskaitomybės pradedant 2021 m. II ketv.. Informacija bus renkama nuolat, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui.	2021-08-01	Finansų skyriaus vedėja Dalė Petrėnienė, tel. Nr. 8 686 17726, el. p. d.petreniene@pasvalys.lt
2.	Spręsti klausimą dėl savivaldybės biudžeto lėšomis apmokamų etatų, susijusių su vaikų maitinimo paslaugos teikimu Pumpėnų ir Vaškų gimnazijose.	Sudarant naujas Maitinimo paslaugų pirkimo-pardavimo sutartis su paslaugų teikėjais aiškiai nurodyti kaip bus vykdomas maitinimas gimnazijų skyriuose (darželiuose), nurodant maitinimo paslaugų teikėjo pareigas (maisto produktų pristatymas) ir perkančiosios organizacijos įsipareigojimus (maisto ruošimas).	2021-09-01	Švietimo ir sporto skyriaus vedėjas dr. Gvidas Vilys, tel. Nr. 8 663 51644, el p. g.vilys@pasvalys.lt
3.	Patikslinti Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuostatus, nustatant delspinigių dydį, jų apskaičiavimo, mokėjimo tvarką, atleidimo nuo delspinigių atvejus.	Parengti sprendimo dėl Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuostatų pakeitimo projektą ir teikti jį svarstyti Savivaldybės tarybai.	2021-12-31	Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėjas Gytis Vitkus, tel. Nr. 8 615 89 886, el.p.: g.vitkus@pasvalys.lt
4.	Patikslinti Savivaldybės tarybos sprendimą dėl bendrojo lavinimo mokyklų negyvenamųjų patalpų nuomos mokinių maitinimui organizuoti.	Bus peržiūrėtas ir patikslintas Savivaldybės tarybos sprendimas dėl bendrojo lavinimo mokyklų negyvenamųjų patalpų nuomos mokinių maitinimui organizuoti.	2021-12-31	Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėjas Gytis Vitkus, tel. Nr. 8 615 89 886, el.p.: g.vitkus@pasvalys.lt
5.	Patikslinti Savivaldybės tarybos patvirtinto vietinės reikšmės kelių (gatvių) sąrašą ir/arba apskaitos duomenis, kad jie sutaptų.	Šiuo metu intensyviai vykdoma vietinės reikšmės kelių (gatvių) inventorizacija ir teisinė registracija. 2021 m. liepos 1 d. parengtos bylos sudaro apie 60 proc. sąrašuose esančių kelių (gatvių). Vietinės reikšmės kelių sąrašas planuojamas tikslinti spalio- lapkričio mėn. Savivaldybės tarybos sprendimu.	Tarpinis 2022-01-01 Galutinis 2023-01-01	Vietinio ūkio ir plėtros skyria us vedėjas Vaidotas Kuodis, tel. Nr. 8 698 07346, el.p. v.kuodis@pasvalys.lt; Apskaitos skyriaus vedėja Vitalija Motiejūnienė, tel. Nr. 8 614 43570, el. p.: v.motiejuniene@pasvalys.lt

Audituotoms įstaigoms audito ataskaitose ir raštuose teiktos rekomendacijos dėl nustatytų pažeidimų ir neatitikimų šiame rekomendacijų įgyvendinimo plane neteikiamos.

Savivaldybės kontrolierė Rima Juodokienė

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji patarėja Ilma Paliukėnaitė

PRIEDAI

Audito ataskaitos apie Pasvalio rajono savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinius, biudžeto ir turto naudojimą 1 priedas

Audito apimtys ir metodai

Audito tikslai:

- įvertinti 2020 metų Savivaldybės biudžeto sudarymą, administravimą ir vykdymą, konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių ir kitų ataskaitų teisingumą ir atitikimą teisės aktų reikalavimams, turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą ir panaudojimo efektyvumą ir ekonomiškumą;
- pareikšti nepriklausomas nuomones dėl 2020 metų konsoliduotųjų finansinių bei biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių;
- pareikšti nepriklausomas nuomones dėl Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo.

Audito apimtis ir metodai	
Audituotos konsoliduotos finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos	Savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys: Finansinės būklės ataskaita pagal 2020 m. gruodžio 31 duomenis; Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2020 m. gruodžio 31 d. duomenis; Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2020 m. gruodžio 31 d. duomenis; Pinigų srautų ataskaita pagal 2020 m. gruodžio 31 d. duomenis; Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas. Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir kitos ataskaitos už 2020 metus: Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1-sav.); Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2-sav.); Aiškinamasis raštas; Skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinė 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3-sav. metinė).
2020 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai	2020 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo iš viso 86 318,94 tūkst. Eur, pabaigoje – 93 338,17 tūkst. Eur.
2020 m. gautos pajamos ir patirtos išlaidos bei sąnaudos	Savivaldybė gavo 49 535,94 tūkst. Eur pajamų ir patyrė 48 491,96 tūkst. Eur sąnaudų. Savivaldybės pagrindinės veiklos rezultatas teigiamas – pajamos viršijo sąnaudas 1043,99 tūkst. Eur. Savivaldybės biudžetas gavo 37 004,7 tūkst. Eur pajamų ir patyrė 36 365,2 tūkst. Eur išlaidų.

2020 m. Savivaldybės skolos duomenys	Savivaldybės skola, 2020 metų pradžioje buvo 3 490,20 tūkst. Eur pabaigoje – 3 214,1 tūkst. Eur. Paskolų likutis metų pradžioje sudarė 2 686,3 tūkst. Eur, metų pabaigoje –2 885,3 tūkst. Eur.
Savivaldybės biudžeto asignavimų suma, kurią valdė asignavimų valdytojas (asignavimų valdytojo konsoliduojamų subjektų grupė) audituojamais metais	Savivaldybės biudžeto asignavimų suma 2020 metais yra 36 365,2 tūkst. Eur (planas su patikslinimais).
Veikusios pavaldžios, kontroliuojamos ir (ar) konsoliduojamos įstaigos	Audito metu vertinome 30 viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų pagrindu sudaryto 2020 metų Savivaldybės KFAR duomenis ir 38 asignavimų valdytojų biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu sudaryto 2020 metų Savivaldybės BVAR duomenis. Į Savivaldybė KFAR konsoliduojami 27 biudžetinių įstaigų, 1 fondo (Iždo) ir 2 sveikatos priežiūros įstaigų finansinių ataskaitų rinkiniai. Savivaldybės BVAR sudaromas konsolidavus 27 biudžetinių įstaigų, 11 seniūnijų, biudžeto vykdymo ataskaitas.
Audito apimties apribojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo.
Auditas atliktas:	• pagal Valstybinio audito reikalavimus[64], Tarptautinius audito standartus[65]. • siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad Savivaldybės 2020 m. konsoliduotuose finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų, kad konsoliduotame finansinių ataskaitų rinkinyje pateikti duomenys teisingai parodo grupės finansinius rezultatus, visais atžvilgiais išsamiai ir teisingai atspindi grupės turtą, finansavimo sumas, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, grynąjį turtą, pinigų srautus ir nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžetas vykdytas laikantis teisės aktų, Savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių, netikrinome visų grupės subjektų (100 proc.) ataskaitų rinkinių duomenų, kuriais naudojantis buvo pateikiama informacija konsolidavimui. Audito metu atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas, audito procedūros atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Siekdami gauti pakankamą užtikrinimą, kad Savivaldybės KFAR ir BVAR nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi ir naudojami teisėtai, atsirinkome subjektus, kuriuose atlikome audito procedūras reikšmingose ir rizikingose srityse. Nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką subjekto ataskaitų rinkinio teisingumui, savivaldybės ataskaitų rinkinio teisingumui ir jos neturinčius. Reikšmingu dalyku Savivaldybės KFAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos finansinių ataskaitų straipsniams, viršijanti 1 294,8 tūkst. Eur (apskaičiuota atsižvelgiant į pasirinktą reikšmingumą), taip pat kokybiškai reikšmingu yra laikoma svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas. Reikšmingu dalyku Savivaldybės BVAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 733,4 tūkst. Eur. Kokybinį reikšmingumą naudojome

[64] Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (2012-06-28 įsakymo Nr. V-171 redakcija su vėlesniais pakeitimais);

[65] Tarptautinės buhalterių federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, http://www.lar.lt/new/page.php?514);

	nustatytų dalykų vertinimui tais atvejais, kai iškraipymų suma (nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimamiems sprendimams.
Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros dėl 2020 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių duomenų	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika.	Turto srityje nustatėme riziką: • užregistruotas ne visas / neteisingai užregistruotas turtas, dėl turto priskyrimo tinkamai grupei, amortizacijos ir nusidėvėjimo skaičiavimo, registravimo laiku apskaitoje, vertės tikslinimo, duomenų apie turtą patikimumo, muziejinių, kultūros vertybių apskaitymo teisingumo, vidaus kontrolės priemonių nesilaikymo inventorizuojant turtą. Įsipareigojimų srityje nustatėme riziką dėl: • Įsipareigojimų vertinimo, užregistravimo apskaitoje ir atskleidimo finansinėse ataskaitose bei vidaus kontrolės priemonių nesilaikymo inventorizuojant įsipareigojimus, duomenų apie įsipareigojimus patikimumo. Pajamų srityje nustatėme riziką dėl: • pajamų priskyrimo teisingam laikotarpiui, teisingo pagrindinės ir kitos veiklos pajamų grupavimo, duomenų apie pajamas patikimumo. Sąnaudų srityje nustatėme riziką dėl • dėl atostogų rezervo apskaitos; sąnaudų priskyrimo teisingam laikotarpiui, teisingo sąnaudų grupavimo. Ataskaitų sudarymo srityje nustatėme rizikas: • kad bus atskleista ne visa ir netiksli pagal VSAFAS privaloma informacija (Savivaldybės KFAR); • kad bus atskleista ne visa ir netiksli pagal teisės aktų reikalavimus privaloma informacija (Savivaldybės BVAR). Be sričių, kuriose nustatyta reikšmingo iškraipymo rizika, svarbiausiomis audito sritimis buvo: • turtas; • ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai; • pajamos; • darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos; • kitos (ne darbo užmokesčio) sąnaudos;
Sritys, kuriose nustatytas kontrolės procedūrų efektyvumas (atliktas kontrolės testavimas)	Atliekant Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų auditą, vidaus kontrolės testavimas nebuvo vykdomas.
Turto sritis	Atsirinktuose subjektuose įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą bei dalyje jų atlikome faktinį turto buvimo patikrinimą. Taip pat atrankos būdu įvertinome turto įsigijimo, nusidėvėjimo, nuvertėjimo, nurašymo, perdavimo ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Įsipareigojimų sritis	Atsirinktuose subjektuose įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).

Pajamų sritis	Įvertinome gautinų pajamų inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome pajamų pripažinimą ir įvertinimą ir su jomis susijusių gautinų sumų registravimą (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiamiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Sąnaudų sritis	Atrankos būdu įvertinome: sąnaudų, su jomis susijusių mokėtinų sumų ir piniginių lėšų pripažinimą ir registravimą (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis); su sąnaudomis susijusių įsipareigojimų ir piniginių lėšų registravimą laiku, teisinga verte, atitinkančia pagrindžiančiuose dokumentuose nurodytas sumas; registravimą tinkamose sąnaudų sąskaitose; atvaizdavimą tinkamuose ataskaitų straipsniuose.
Savivaldybės biudžeto pajamų sritis	Biudžeto pajamos (mokesčių, dotacijų ir kitos pajamos). Vertinome, ar Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitoje: teisingai atvaizduoti biudžeto pajamų plano duomenys; ar teisingai atvaizduotos gautų mokesčių sumos.
Savivaldybės biudžeto išlaidų sritis	Biudžeto išlaidos (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, einamojo remonto, komunalinių paslaugų, prekių ir kitų paslaugų, socialinių išmokų (pašalpų), kitų išlaidų einamiesiems tikslams, ilgalaikio materialiojo turto kūrimo ir įsigijimo, išlaidos dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo). Vertinome, ar biudžeto išlaidos priskirtos tinkamiems straipsniams.
Bendras ataskaitų rinkinio ir konsolidavimo proceso vertinimas	Patikrinome taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumą. Patikrinome konsolidavimo metu atliktų koregavimų tinkamumą, išsamumą ir tikslumą. Patikrinome bendrą ataskaitų rinkinio pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimą, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitose – biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių reikalavimus.
Kiti dalykai	Nepriklausomų auditorių audituoti viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų ir savivaldybės kontroliuojamų uždarųjų akcinių bendrovių rinkiniai patvirtinti Savivaldybės tarybos sprendimais. UAB „Pasvalio vandenys“ 2020 metų finansinių ataskaitų rinkinio auditą atliko UAB „Audito nauda“ nepriklausomas auditorius, kuris 2021-03-30 auditoriaus išvadoje pareiškė nemodifikuotą nuomonę. UAB „Pasvalio butų ūkis“ 2020 metų finansinių ataskaitų rinkinio auditą atliko Arūno Vitkevičiaus individulai įmonė, nepriklausomas auditorius, kuris 2021-03-16 auditoriaus išvadoje pareiškė nemodifikuotą nuomonę. UAB „Pasvalio autobusų parkas“ 2020 metų finansinių ataskaitų rinkinio auditą atliko UAB „Audito nauda“ nepriklausomas auditorius, kuris 2021-03-30 auditoriaus išvadoje pareiškė nemodifikuotą nuomonę. UAB „Pasvalio knygos“ 2020 metų finansinių ataskaitų rinkinio auditą atliko UAB „Analitika“ nepriklausomas auditorius, kuris 2021-03-31 auditoriaus išvadoje pareiškė *sąlyginę* nuomonę. VšĮ Pasvalio ligoninė 2020 metų finansinių ataskaitų rinkinio auditą atliko UAB „Audito nauda“ nepriklausomas auditorius, kuris 2021-03-31 auditoriaus išvadoje pareiškė nemodifikuotą nuomonę. VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centro 2020 metų finansinių ataskaitų rinkinio auditą atliko UAB „Audito nauda“ nepriklausomas auditorius, kuris 2021-04-12 auditoriaus išvadoje pareiškė nemodifikuotą nuomonę.
2020 m. Savivaldybės biudžeto vykdymo vertinimas	

Savivaldybės biudžeto planavimo ir vykdymo srityje	Atlikome: • strateginių veiklos planų, programų ir biudžeto asignavimų atitikimo teisės aktų reikalavimams ir tarpusavyje vertinimą; • panaudotų asignavimų ir pasiektų rezultatų susietumo vertinimą; • vertinome, ar Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų planas patvirtintas ir patikslintas Savivaldybės tarybos sprendimais; • ar Savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaita parengta pagal teisės aktų reikalavimus;
Skolinimosi limitų ir skolinimosi procedūrų laikymasis	Savivaldybėje įvertinome: • ar savivaldybė laikėsi nustatytų skolos, grynojo skolinimosi ir garantijų limitų; • ar savivaldybė laikėsi nustatytų reikalavimų dėl įsiskolinimų (mokėtinų sumų) dydžių; • ar 2020 metais savivaldybės teisėtai prisiėmė skolinius įsipareigojimus, kaip šiuos įsipareigojimus valdė, ar ėmėsi veiksmų trumpalaikiams įsiskolinimams mažinti, ar duomenis apie juos teisingai atskleidė ataskaitose. Konkretūs teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis nurodyti žemiau.
Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2020 metais teisėtumo	
Atlikus audituojamų subjektų veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšminga neatitikties rizika	Savivaldybės biudžeto išlaidų srityje nustatyta rizika • dėl neteisėto, neskaidraus ir neracionalaus lėšų naudojimo (įskaitant ES vykdomų projektų netinkamas finansuoti išlaidas); • netinkamo turto valdymo – savivaldybės kontroliuojamų įmonių valdymo; • vietinių rinkliavų už atliekų tvarkymą surinkimo kontrolės vykdymo; • savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo;
Sritys, kuriose nustatytas kontrolės procedūrų efektyvumas (atliktas kontrolės testavimas)	Vidaus kontrolės testavimas nebuvo vykdomas.
Sritys, kuriose atliktos pagrindinės audito procedūros (detalūs testai ir (ar) analitinės procedūros)	
Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo sritis	Asignavimų naudojimo srityje vertinti klausimai susiję su įsipareigojimais, vertintos savivaldybės skolos didėjimo priežastys, Išlaidų srityje nagrinėtas darbo užmokesčio nustatymo, priemokų skyrimo, pareigybių skaičiaus įstaigose pagristumas. Pajamų srityje vertinta, kaip laikomasi nuostatų, susijusių su vietinių rinkliavų už atliekų tvarkymą surinkimo kontrolės vykdymu. Turto srityje vertinta, ar Savivaldybės švietimo įstaigos užtikrina įsipareigojimų, nustatytų patalpų nuomos sutartyse vykdymą. Įstaigose atlikome audito procedūras, įvertinome: • ar darbo užmokestis nustatomas vadovaujantis teisės aktais; • ar teisėtai ir pagrįstai skiriamos, apskaičiuojamos priemokos prie darbo užmokesčio; • ar pareigybių skaičius įstaigose pagrįstas; • ar Savivaldybė laikosi Įstatymo nuostatų, nedidinti skolos buvusios ataskaitinių metų pradžioje; • ar į savivaldybės biudžeto pajamas įtraukiamos visos gautos pajamos • ar vykdoma vietinių rinkliavų už atliekų tvarkymą surinkimo kontrolė; • ar švietimo įstaigos tinkamai vykdo patalpų nuomos sutartyse nustatytus sutartinius įsipareigojimus;

	Konkretūs teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis nurodyti žemiau.
Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis	Įstatymai: 1. Vietos savivaldos įstatymas; 2. 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas; 3. Biudžeto sandaros įstatymas; 4. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas; 5. Buhalterinės apskaitos įstatymas; 6. Viešųjų pirkimų įstatymas; 7. Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas; 8. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai; 9. Valstybės tarnybos įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai; 10. Darbo kodeksas ir jį įgyvendinantys teisės aktai; 11. Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas ir jį įgyvendinanstys teisės aktai; 12. Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas; 13. Biudžetinių įstaigų įstatymas; 14. Kelių transporto kodeksas; 15. Švietimo įstatymas; 16. Transporto lengvatų įstatymas; 17. Šalpos pensijų įstatymas; 18. Tikslinių kompensacijų įstatymas; Vyriausybės nutarimai: 19. 2014 m. gruodžio 15 d. Nr. 1435 „Dėl strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijų patvirtinimo“; 20. 2001 m. gegužės 14 d. Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais); 21. 1999 m. birželio 3 d. Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais); 22. 2004 m. kovo 26 d. Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais); 23. 2014 m. lapkričio 5 d. Nr. 1206 „Dėl valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio, valstybinės socialinio draudimo našlių pensijos bazinio dydžio, maksimalios neperskaičiuotos pensijos dydžio ir valstybinių pensijų bazės dydžio patvirtinimo“. 24. 2004 m. kovo 29 d. Nr. 346 „Dėl šalpos pensijų ir tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais). Įsakymai: 25. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2010 m. sausio 29 d. įsakymas Nr. 1K-022 „Dėl vykdymo ataskaitų“ (su vėlesniais pakeitimais); 26. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);

	27. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. sausio 29 d. įsakymas Nr. 1K-019 „Dėl mokesčių ir kitų įmokų į valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus apyskaitos“ (su vėlesniais pakeitimais); 28. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. kovo 17 d. įsakymas Nr. 1K-092 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties ir atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą viešojo sektoriaus subjektų patvirtinimą“ (su vėlesniais pakeitimais). 29. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. 1K-438 „Dėl 2020 metų konsolidavimo kalendoriaus patvirtinimo“. 30. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1K-389 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais). 31. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymas Nr. 1K-361 „Dėl savivaldybės biudžeto vykdymo ir skolinių įsipareigojimų ataskaitų teikimo Finansų ministerijai taisyklių ir ataskaitų formų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais). 32. Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS). Savivaldybės tarybos sprendimai: 33. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2011 m. spalio 26 d. sprendimas Nr. T1-141 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (redakcija 2016 m. kovo 30 d. sprendimas Nr.T1-49). 34. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2015 m. kovo 31 d. sprendimas Nr. T1-77 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo patvirtinimo“. 35. Kiti savivaldybės biudžeto sudarymą ir vykdymą, turto valdymą ir naudojimą, savivaldybės skolą, viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių sudarymą reglamentuojančius teisės aktus.

Audito ataskaitos apie Pasvalio rajono savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinius, biudžeto ir turto naudojimą 2 priedas

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos raštai įstaigoms dėl audito rezultatų

Eil. Nr.	Rašto data	Rašto numeris	Viešojo sektoriaus subjekto pavadinimas
	Dėl audito metu nustatytų pažeidimų ir neatitikimų		
1	2020-09-30	KS-83	UAB „Pasvalio vandenys“
2	2020-10-02	KS-84	UAB „Pasvalio vandenys“
3	2020-11-25	KS-100	Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka
4	2020-12-09	KS-101	Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba
5	2020-12-11	KS-102	Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla
6	2020-12-15	KS-103	Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žonių užimtumo centras „Viltis“
7	2020-12-18	KS-104	Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba
8	2021-01-05	KS-1	Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka
9	2021-01-11	KS-2	Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla
10	2021-01-22	KS-6	Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla
11	2021-02-01	KS-13	Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žonių užimtumo centras „Viltis“
12	2021-02-11	KS-16	Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žonių užimtumo centras „Viltis“
13	2021-02-22	KS-18	Pumpėnų gimnazija, Vaškų gimnazija, Joniškėlio G. Petkevičiatės - Bitės gimnazija, Pasvalio Svalios progimnazija, Pasvalio Lėvnes pagrindinė mokykla, Krinčino A. Vienažindžio pagrindinė mokykla, Saločių A. Poškos pagrindinė mokykla
14	2021-02-26	KS-19	Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba
15	2021-03-17	KS-21	Pasvalio Riešuto mokykla
16	2021-03-17	KS-22	Vaškų gimnazija
17	2021-03-17	KS-23	Joniškėlio G. Petkevičiatės -Bitės gimnazija
18	2021-03-18	KS-24	Pasvalio lopšelis-darželis „Eglutė“
19	2021-03-18	KS-25	Pasvalio rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras
20	2021-03-18	KS-26	Pasvalio krašto muziejus
21	2021-03-18	KS-27	Pasvalio rajono savivaldybės švietimo pagalbos tarnyba
22	2021-03-18	KS-28	Pasvalio lopšelis-darželis „Žilvitis“
23	2021-03-18	KS-29	Pasvalio Svalios progimnazija
24	2021-03-18	KS-31	Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba
25	2021-03-18	KS-32	Pasvalio krašto muziejus
26	2021-03-18	KS-33	Pumpėnų gimnazija
27	2021-03-18	KS-34	Pasvalio lopšelis-darželis „Liepaitė“
28	2021-03-19	KS-35	Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla
29	2021-03-19	KS-36	Pasvalio rajono sutrikusio intelekto žonių užimtumo centras „Viltis“
30	2021-03-24	KS-37	Pasvalio socialinių paslaugų centras
31	2021-03-24	KS-38	Pasvalio sporto mokykla
32	2021-03-24	KS-39	VšĮ „Pasvalio ligoninė“
33	2021-03-24	KS-40	Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka
34	2021-03-24	KS-41	Pasvalio socialinių paslaugų centras
35	2021-03-24	KS-42	Krinčino Antano Vienažinžio pagrindinė mokykla

36	2021-03-24	KS-43	Krinčino Antano Vienažinžio pagrindinė mokykla
37	2021-03-25	KS-44	Pasvalio rajono savivaldybės administracija
38	2021-03-26	KS-45	Grūžių vaikų globos namai
39	2021-03-26	KS-46	Saločių A. Poškos pagrindinė mokykla
40	2021-03-26	KS-47	Pasvalio Petro Vileišio gimnazija
41	2021-03-29	KS-48	Krinčino Antano Vienažinžio pagrindinė mokykla
42	2021-04-07	KS-54	Pasvalio socialinių paslaugų centras
43	2021-04-09	KS-55	Pasvalio socialinių paslaugų centras
44	2021-04-15	KS-65	Pasvalio kultūros centras
45	2021-04-20	KS-66	Pasvalio socialinių paslaugų centras
46	2021-04-21	KS-67	Pasvalio socialinių paslaugų centras
47	2021-05-05	KS-72	Saločių A. Poškos pagrindinė mokykla
48	2021-05-31	KS-77	VšĮ „Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras“
49	2021-06-03	KS-78	VšĮ „Pasvalio ligoninė“
50	2021-06-03	KS-79	VšĮ „Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras“
51	2021-06-11	KS-85	VšĮ „Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras“
52	2021-06-21	KS-87	Pasvalio kultūros centras
53	2021-07-09	KS-90	Pasvalio kultūros centras

Audito ataskaitos apie Pasvalio rajono savivaldybės
2020 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo
ir finansinių ataskaitų rinkinius, biudžeto ir turto
naudojimą 3 priedas

Pasvalio kultūros centro finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitų ir apskaitos registrų neatitikimai

Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto 12-ojo VSAFAS priedo ir apskaitos registrų neatitikimai

	12 VSAFAS priede	DK	IMT žiniaraštyje	Nustatyti neatitikimai	
	2	3	4	2 stlp. - 3 stlp.	2 stlp. - 4 stlp.
IMT įsigijimo vertė laikotarpio pradžioje	2 860 860,63	2 846 610,28	2 843 442,03	14 250,35	17 418,60
Sukaupta nusidėvėjimo metų pradžiai	882 011,48	859 799,00	857 428,47	22 212,48	24 583,01
Likutinė IMT vertė metų pradžiai	1 978 849,15	1 986 811,28	1 986 013,56	-7 962,13	-7 164,41
Įsigyta IMT 2020 m.	1 353 685,87	1 353 685,87	1 353 685,87	0,00	0,00
Nurašyta IMT 2020 m.	0,00	1791.00	1 791,00	-1 791,00	-1 791,00
Pergrupavimai	8 307,38			8 307,38	8 307,38
IMT įsigijimo vertė laikotarpio pabaigoje	4 222 853,88	4 198 505,15	4 197 127.90	24 348,73	25 725,98
Apskaičiuota nusidėvėjimo per 2020 m.	97 455,15	96 251,44	96 251,44	1 203,71	1 203,71
Sukaupta nusidėvėjimo metų pabaigai	979 466,63	955 117,90	956 092,88	24 348,73	23 373,75
Likutinė IMT vertė metų pabaigai	3 243 387,25	3 243 387,25	3 243 447,99	0,00	-60,74

Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto 13-ojo VSAFAS priedo ir apskaitos registrų neatitikimai

	13 VSAFAS priede	DK	IMT žiniaraštyje	Nustatyti neatitikimai	
	2	3	4	3 stlp. - 4 stlp.	2 stlp. - 4 stlp.
INT įsigijimo vertė laikotarpio pradžioje	1 992,11	1 992,11	2 412,97	420,86	420,86
Sukaupta amortizacijos metų pradžiai	1 992,11	1 992,11	2 412,97	420,86	420,86
Likutinė INT vertė metų pradžiai	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Įsigyta INT 2020 m.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nurašyta INT per 2020 m.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
INT įsigijimo vertė laikotarpio pabaigoje	1 992,11	1 992,11	2 412,97	420,86	420,86
Apskaičiuota amortizacijos 2020 m.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sukaupta amortizacijos metų pabaigai	1 992,11	1 992,11	2 412,97	420,86	420,86
Likutinė INT vertė metų pabaigai	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto 8-ojo VSAFAS priedo ir apskaitos registrų neatitikimai

8 VSAFAS 6. eil.	**Atsargų įsigijimo vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje**	**2 635,72**
Apskaitos registro Didžioji knyga duomenys	DK 201 Medžiagos ir žaliavos	6 583,07
	DK 202 Ūkinis inventorius	1 682,01
Nustatytas neatitikimas		-5 629,36
8 VSAFAS 2 eil.	**Įsigyta atsargų per ataskaitinį laikotarpį**	**66 253,62**
	Viso:	**63 334,73**
Apskaitos registro Didžioji knyga duomenys	DK 201 Medžiagos ir žaliavos	21 140,21
	DK 202 Ūkinis inventorius	42 194,52
Nustatytas neatitikimas		2 918,89
8 VSAFAS 3 eil.	**Nurašyta atsargų per ataskaitinį laikotarpį**	**-61 317,95**
	Viso:	**-63 745,34**
Apskaitos registro Didžioji knyga duomenys	DK 201 Medžiagos ir žaliavos	-19 918,16
	DK 202 Ūkinis inventorius	-43 827,18
Nustatytas neatitikimas		**2 427,39**

Medžiagų ir ūkinio inventoriaus apskaitos registrų neatitikimai

	Didžioji knyga duomenys	Apyvartos žiniaraščio duomenys	Neatitikimas
Medžiagos ir žaliavos (201 sąskaita)			
Likutis m. pradžiai	6 583,07	966,76	5 616,31
Įsigyta	21 140,21	19 541,23	1 598,98
Nurašyta	19 918,16	17 581,46	2 336,70
Likutis m. pabaigai	7 805,12	2 926,53	4 878,59
Ūkinis inventorius (202 sąskaita)			
Likutis m. pradžiai	1 682,01	19 850,59	-18 168,58
Įsigyta	42 194,52	42 219,86	-25,34
Nurašyta	43 827,18	43 891,43	-64,25
Likutis m. pabaigai	49,35	18 179,02	-18 129,67
Naudojamas ūkinis inventorius (nebalansinė 021 sąskaita)			
Likutis m. pradžiai	101 306,12	104 911,80	-3 605,68
Įsigyta	49 485,76	46 621,03	2 864,73
Nurašyta	4 746,86	4 746,86	0,00
Likutis m. pabaigai	146 045,02	146 785,97	-740,95

Atiduotas naudoti ūkinis inventorius		
Balansinės sąskaitos 202 kreditas	Nebalansinės sąskaitos 021 debetas	Nustatytas neatitikimas
43 891,43	49 485,76	-5 594,33

Saločių Antano Poškos pagrindinės mokyklos finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitų ir apskaitos registrų neatitikimai

Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto 13-ojo VSAFAS priedo ir apskaitos registrų neatitikimai

Nematerialusis turtas	Ilgalaikio turto žiniaraštis	Apskaitos registras Didžioji knyga	13-ojo VSAFAS priedo duomenys	Nustatytas neatitikimas
Įsigijimo savikaina metų pradžioje, Eur				
Programinė įranga ir licencijos	361.58		361.58	361.58
Kitas nematerialusis turtas	1783.58	400	1783.58	1383.58
Iš viso:	2145.16	400	2145.16	1745.16
Įsigijimo savikaina metų pabaigoje, Eur				
Programinė įranga ir licencijos	361.58		361.58	361.58
Kitas nematerialusis turtas	1783.58	2145.16	1783.58	-361.58
Iš viso:	2145.16	2145.16	2145.16	0
Likutinė vertė metų pabaigoje, Eur				
Programinė įranga ir licencijos	0		0	0
Kitas nematerialusis turtas	1089	0	0	1089
Iš viso:				

Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto 8-ojo VSAFAS priedo ir apskaitos registrų neatitikimai

	Apskaitos registras Didžioji knyga	8-ojo VSAFAS priedo duomenys	Nustatytas neatitikimas
Medžiagų ir ūkinio inventoriaus įsigijimas	224 099.00	44 549.51	179 549.49
Atsargos skirtos parduoti (perduoti) įsigijimas	21 736.44	7 265.48	14 470.96
Medžiagų ir ūkinio inventoriaus sunaudojimas veikloje	-225 316.44	-53 032.03	-172 284.41
Atsargų skirtų parduoti (perduoti) sunaudojimas veikloje	-21 736.44		-21 736.44
Atsargų skirtų parduoti (perduoti) pergrupavimas		-7 265.48	7 265.48

Medžiagų ir ūkinio inventoriaus apskaitos registrų neatitikimai

Atiduotas naudoti ūkinis inventorius		
Balansinės sąskaitos 202 kreditas	Nebalansinės sąskaitos 021 debetas	Nustatytas neatitikimas
200 667.69	159 485.68	41 182,01

Ūkinio inventoriaus likutis 2020-12-31		
Apskaitos registro Didžioji knyga (nebalansinė 021 sąskaita) duomenys	Sandėlio žurnalo duomenys	Nustatytas neatitikimas
437 844.45	277 865,76	159 978,69

	Didžioji knyga duomenys	Apyvartos žiniaraščio duomenys	Sandėlio žurnalo duomenys	Neatitikimas
Medžiagos ir žaliavos (201 sąskaita)				
Likutis m. pradžiai	1 281.46	2 404,93		1 123,47
Įsigyta	22 838.74	16 962,15		5 876,59
Nurašyta	24 055.78	19 302,66		4 758,71
Likutis m. pabaigai	64.42	64,42	64,42	0
Naudojamas ūkinis inventorius (021 sąskaita)				
Likutis m. pradžiai	281 902.89	140 871,64		141 031,25
Įsigyta	159 485.68	160 160,64		-674,96
Nurašyta	3 544.12	23 166,52		-19 622,40
Likutis m. pabaigai	437 844.45	277 865,76	277 865,76	159 978,69

Audito ataskaitos apie Pasvalio rajono savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinius, biudžeto ir turto naudojimą 5 priedas

VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centro finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitų ir apskaitos registrų neatitikimai

Duomenys finansinėse ataskaitose		Didžioji knyga duomenimis	Nustatytas neatitikimas
FBA eil. A.II.5 Mašinos ir įrenginiai	148 741	151 440,06	+2 699,06
FBA eil. A.II.9 Kitas ilgalaikis materialusis turtas	10 979	8 279,21	-2 699,06
FBA eil. C.II. Išankstiniai apmokėjimai	0	943,92	-943,92
FBA eil. C.III.4. Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą ir paslaugas	247 945	243 906,17	4 038,83
FBA eil. C.III.6. Kitos gautinos sumos	944	4 038,43	-3 094,43
VRA eil. A.I.1. Finansavimo pajamos iš valstybės biudžeto	43 145	3534,48	39 610,52
VRA eil. A.I.2. Finansavimo pajamos iš savivaldybių biudžetų	34 660	24 089	10 571,21
VRA eil. A.I.3. Finansavimo pajamos iš ES, užsienio valstybių ir tarpt. organizacijų lėšų	218 053	68 411,10	149 641,9
VRA eil. A.I.4. Finansavimo pajamos iš kitų finansavimo šaltinių	163 515	363 339	-199 824,19
VRA eil. B.V. Pagrindinės veiklos Transporto sąnaudos	51 499	56 635	4 763
VRA eil. B.XIII. Pagrindinės veiklos Kitų paslaugų sąnaudos	92 520	56 907,68	35 612,30
VRA eil. B.XIV. Pagrindinės veiklos Kitos sąnaudos	1 266	40 885,33	-39 619,30

Audito ataskaitos apie Pasvalio rajono savivaldybės
2020 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo
ir finansinių ataskaitų rinkinius, biudžeto ir turto
naudojimą 6 priedas

Pasvalio rajono savivaldybės 2020 m. biudžeto išlaidos pagal ekonominę klasifikaciją

Eil. Nr.	Išlaidų pagal ekonominę klasifikaciją pavadinimas	tūkst. Eur			proc.	
		2020 m.		Įvykdyta +/neįvykdyta -	Plano įvykdymas	Išlaidų struktūra pagal įvykdymą
		išlaidų planas	išlaidų įvykdymas			
1.	**Darbo užmokestis ir socialinis draudimas**	**18 939,5**	**18 874,4**	**-65,1**	**99,7**	**51,9**
1.1.	Darbo užmokestis	18 624,7	18 566,3	x	x	x
1.2.	Socialinio draudimo įmokos	314,8	308,1	x	x	x
2.	**Prekių ir paslaugų naudojimas**	**6 303,3**	**6 046,4**	**-256,9**	**95,9**	**16,6**
2.1.	Mityba	329,7	320,5	x	x	x
2.2.	Medikamentai (darbuotojų sveikatos tikrinimas)	25	24,4	x	x	x
2.3.	Ryšių paslaugos	76,3	73,5	x	x	x
2.4.	Transporto išlaikymas	393,9	379,3	x	x	x
2.5.	Apranga ir patalynė	25	24,2	x	x	x
2.6.	Komandiruočių išlaidos	7,6	7,1	x	x	x
2.7.	Gyvenamųjų vietovių viešojo ūkio išlaidos	136	133,1	x	x	x
2.8.	Materialiojo turto paprastojo remonto išlaidos	1788	1752,9	x	x	x
2.9	Kvalifikacijos kėlimas	47,5	45,1	x	x	x
2.10	Ekspertų ir konsultantų paslaugų įsigijimo išlaidos	13,6	9,1	x	x	x
2.11	Komunalinės paslaugos	897,7	882,6	x	x	x
2.12	Informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	172	167	x	x	x
2.13	Reprezentacinės išlaidos	29,6	22,1	x	x	x
2.14	Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	2 361,4	2 205,5	x	x	x
3.	**Sumokėtos palūkanos**	**35,2**	**34,1**	**-1,1**	**96,8**	**0,1**
4.	**Subsidijos (UAB Pasvalio autobusų parkas)**	**405,4**	**405,4**	**0**	**100**	**1,1**
5.	**Socialinės išmokos**	**2 522,1**	**2 387,2**	**-134,9**	**94,6**	**6,6**
5.1.	Socialinė parama (pašalpos)	2 339	2 213,6	x	x	x
5.2.	Darbdavių socialinė parama	183,1	173,6	x	x	x
6.	**Kitos išlaidos**	**856,4**	**842,6**	**-13,8**	**98,4**	**2,3**
7.	**Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos**	**7 507,1**	**7040,7**	**-466,4**	**93,8**	**19,4**
7.1.	Materialiojo turto įsigijimo išlaidos	7 452,1	6 998	x	x	x
7.2.	Nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	55	42,7	x	x	x
8.	**Finansinio turto įsigijimo išlaidos**	**1**	**1**	**0**	**100**	**0**
9.	**Išlaidos dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolos)**	**733,3**	**733,4**	**0,1**	**100**	**2**
Iš viso išlaidų		**37 303,3**	**36 365,2**	**-938,1**	**97,5**	**100**

Audito ataskaitos apie Pasvalio rajono savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinius, biudžeto ir turto naudojimą 7 priedas

Mokėtinų sumų pokytis per 2020 metus pagal asignavimų valdytojus

Eil. Nr.	Asignavimų valdytojų pavadinimas	Tūkst. Eur		
		Mokėtina suma	Mokėtina suma	Pokytis
		2020-12-31	2019-12-31	(3 - 4)
1	2	3	4	5
1.	Savivaldybės administracija	242,2	600,7	-358,5
2.	Pasvalio miesto seniūnija	5,1	3,6	1,5
3.	Joniškėlio miesto seniūnija	0	1,2	-1,2
4.	Pasvalio apylinkių seniūnija	1,4	1,4	0
5.	Joniškėlio apylinkių seniūnija	1,5	4,5	-3
6.	Saločių seniūnija	3,7	2,7	1
7.	Vaškų seniūnija	1,5	4	-2,5
8.	Krinčino seniūnija	0,4	1	-0,6
9.	Pumpėnų seniūnija	0,3	2	-1,7
10.	Pušaloto seniūnija	2,9	2,5	0,4
11.	Daujėnų seniūnija	1,9	3,8	-1,9
12.	Namišių seniūnija	0,8	0,2	0,6
13.	Pasvalio priešgaisrinė tarnyba	11,5	23,1	-11,6
14.	Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka	0,9	1,8	-0,9
15.	Pasvalio krašto muziejus	0,7	0,6	0,1
16.	Pasvalio kultūros centras	4	1,4	2,6
17.	Grūžių vaikų globos namai	1,2	1,5	-0,3
18.	Pasvalio socialinių paslaugų centras	8,9	1,1	7,8
19.	Sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centras "Viltis"	1,2	1,2	0
20.	Švietimo pagalbos tarnyba	0,2	0,3	-0,1
21.	Pasvalio Petro Vileišio gimnazija	1,7	33,2	-31,5
22.	Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazija	4,4	21,8	-17,4
23.	Vaškų gimnazija	5,6	5	0,6
24.	Pumpėnų gimnazija	0,2	3,9	-3,7
25.	Saločių Antano Poškos pagrindinė mokykla	3,4	7,2	-3,8
26.	Pasvalio Svalios progimnazija	2,3	15,2	-12,9
27.	Pasvalio Lėvens pagrindinė mokykla	3,1	13,6	-10,5
28.	Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla	0,3	2,9	-2,6
29.	Daujėnų pagrindinė mokykla (reorganizuota 2020.08.31)	0	0,2	-0,2
30.	Pasvalio lopšelis-darželis "Liepaitė"	2,7	3,4	-0,7
31.	Pasvalio lopšelis-darželis "Žilvitis"	0,9	2,9	-2
32.	Narteikių mokykla-darželis "Linelis" (reorganizuota 2020.08.31)	0	8,2	-8,2
33.	Pasvalio lopšelis-darželis "Eglutė"	1,8	2,9	-1,1
34.	Pasvalio muzikos mokykla	1,4	0,5	0,9
35.	Pasvalio sporto mokykla	10,3	23,6	-13,3
36.	Pasvalio "Riešuto" mokykla	0	0	0
37.	Pasvalio visuomenės sveikatos biuras	0,4	0,3	0,1
38.	Kontrolės ir audito tarnyba	0	0,5	-0,5
39.	Finansų skyrius (paskolos)	2885,3	2686,3	199
	Iš viso:	**3 214,1**	**3 490,2**	**-276,1**

Audito ataskaitos apie Pasvalio rajono savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinius, biudžeto ir turto naudojimą 8 priedas

Pasvalio rajono savivaldybės biudžetinėse įstaigose neužimti etatai 2020-12-31

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Pareigybės pavadinimas	Neužimto etato dydis
1	Savivaldybės administracija	Juridinio ir personalo skyriaus specialistas	1
		Vietinio ūkio ir plėtros skyrius - energetikos inžinierius	1
		Vietinio ūkio ir plėtros skyrius - vyriausiasis specialistas	1
		Viešųjų pirkimų skyriaus vedėjas	1
		Ūkio transporto tarnybos nekvalifikuotas atsitiktinių darbų darbininkas	1
		Specialistas (jaunimo reikalų koordinatorius)	1
		Neįvardintos pareigybės	**4,75**
2	Daujėnų seniūnija	Seniūnas	1
3	Pasvalio apylinkių seniūnija	Kiemsargis	0,5
		Valytojas	1
4	Pasvalio miesto seniūnija	Gatvių valytojas	0,5
		Inžinierius energetikas	0,2
5	Pumpėnų seniūnija	Seniūnas	1
		Kūrikas	2
6	Pušaloto seniūnija	Valytojas	0,5
		Nekvalifikuotas darbininkas	0,5
7	Namišių seniūnija	Kvalifikuotas darbininkas	1
8	Socialinių paslaugų centras	Socialinis darbuotojas (globos koordinatorius)	1
9	Pasvalio krašto muziejus	Kultūros renginių, parodų kuratorius	1
		Darbininkas	1
10	Pasvalio kultūros centras	Folkloristas	0,5
		Garso ir šviesos inžinierius	0,15
		Meno vadovas	2,31
		Kultūrinių veiklų koordinatorius ir organizatorius	0,65
11	M. Katiliškio viešoji biblioteka	Interneto svetainės redaktorius	0,25
		Bibliotekininkas	0,25
12	Sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centras „Viltis“	Užimtumo specialistas	0,5
13	Joniškėlio G. Petkevičiaitės- Bitės gimnazija	Specialusis pedagogas -logopedas	0,5
14	Lėvens pagrindinė mokykla	Socialinis pedagogas	0,25
		Psichologas	0,75
		Mokytojo padėjėjas	1,75
		Bibliotekininkas	1,25
		Mokytojas	2,35
		Buhalteris	0,75
		Sekretorė	0,75
		Vairuotojas	1
		Elektrikas	0,5
		Valytojas	0,08
15	Krinčino Antano Vienažindžio pagrindinė mokykla	Mokytojas	1,93
		Pagalbinis darbininkas	0,5
16	Vaškų gimnazija	Mokytojas	0,56

		Priešmokyklinio ugdymo mokytojas	0,1
		Psichologas	0,9
17	Svalios progimnazija	Kompiuteristas	0,25
		Psichologas	1
		Specialusis pedagogas	0,5
		Mokytojas	1,63
18	Saločių A. Poškos pagrindinė mokykla	Logopedas	1,15
19	Darželis "Liepaitė"	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui	1
		Pagalbinis virtuvės darbuotojas	0,5
20	Darželis "Žilvitis"	Mokytojo padėjėjas	1
21	Sporto mokykla	Valytoja	1
		Treniruoklių salės instruktorius	0,75
		Instruktorius -gelbėtojas	1
22	Pasvalio "Riešuto" mokykla	Bibliotekininkas	0,25
		Psichologas	0,75
		Mokytojas	2,59
		Socialinis darbuotojas	0,5
		Socialinio darbuotojo padėjėjas	1,3
23	Visuomenės sveikatos biuras	Psichologas	0,5
		Vairuotojas -ūkvedys	0,2
		Kineziterapeutas	0,2
		Visuomenės sveikatos specialistas, darbui mokykloje	0,5
Iš viso			57,05
Šaltinis. Įstaigų pateikti duomenys			